

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Aalborg Universitet

Kortlægning af indsatser rettet mod mental sundhed blandt elever i udskolingen i Aalborg Kommune

Højgaard, Kristina; Overgaard, Charlotte

Publication date:
2018

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):
Højgaard, K., & Overgaard, C. (2018). *Kortlægning af indsatser rettet mod mental sundhed blandt elever i udskolingen i Aalborg Kommune.*

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- ? Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- ? You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- ? You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

KORTLÆGNING AF INDSATSER RETTET MOD MENTAL SUNDHED BLANDT ELEVER I UDSKOLINGEN I AALBORG KOMMUNE

Kortlægning af indsatser rettet mod mental sundhed blandt elever i udkolingen i Aalborg Kommune

Udarbejdet af: Kristina Højgaard, Professionshøjskolen UCN og Charlotte Overgaard, Institut for Medicin og Sundhedsteknologi, Aalborg Universitet, ved et samarbejdsprojekt imellem Professionshøjskolen UCN, Institut for Medicin og Sundhedsteknologi, Aalborg Universitet og Aalborg Kommune

Version 1.0

Efterår 2018

ISBN: 978-87-994449-6-0

Rapporten citeres således: Højgaard K, Overgaard C. Kortlægning af indsatser rettet mod mental sundhed blandt elever i udkolingen i Aalborg Kommune. Professionshøjskolen UCN, Aalborg Kommune samt Institut for Medicin og Sundhedsteknologi, Aalborg Universitet. Aalborg 2018

En særlig tak til de medarbejdere og ledere, der med et stort engagement har bidraget til indsigt og beskrivelse af indsatserne.

INDHOLD

Sammenfatning	4
1 Introduktion	6
1.1 Kortlægningens overordnede formål	6
1.2 Afgrænsning for kortlægningen	6
1.3 Forvaltninger og afdelinger, der er en del af kortlægningen	8
1.3.1 Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen.....	10
1.3.2 Skoleforvaltningen	10
1.3.3 Sundheds- og Kulturforvaltningen	11
2 Metode for kortlægning	12
2.1 TIDieR til beskrivelse af indsatser rettet mod mental sundhed	12
2.1.1 Tidsperiode for kortlægning.....	13
3 Forskellige typer af indsatser og fokusområder i Aalborg Kommune	14
3.2 Fokusområder	16
3.2.1 Trivsel.....	16
3.2.2 Personlig udvikling	18
3.2.3 Angst	19
3.2.4 Medier.....	19
3.2.5 Krop/Seksualitet.....	20
4 Referencer.....	21
Bilag 1: Katalog over indsatser	
Bilag 2: TIDieR som systematisk kortlægningsredskab	

Sammenfatning

Introduktion

Forekomsten af mentale sundhedsproblematikker hos unge er stigende, og udgør en stor sundhedsmæssig udfordring i de nordiske lande (1). I Danmark ses mistrivsel hos hver 5. unge med negativ betydning for den unges udvikling, læring og sociale liv (2, 3). De tidlige teenageår udgør en særlig sårbar periode, som fortjener særlig opmærksomhed, da mange mentale problemer debuterer i disse år.

I Aalborg kommune er der iværksat en lang række indsatser både inden for de enkelte forvaltninger og på tværs af disse for at fremme unges mentale sundhed og forebygge mistrivsel og social eksklusion. Der er behov for en samlet kortlægning af disse indsatser og deres karakteristika for at kunne afdække og udvikle et eventuelt behov for yderligere indsatser.

Mål med kortlægningen

Systematisk at identificere og præsentere indsatser som retter sig mod fremme af unges mentale sundhed i Aalborg Kommune.

Indsatsernes sigte

1. Indsatserne skal være initieret af Aalborg Kommune
2. Målgruppen er unge i alderen 13-17 år, som er i folkeskolens udskoling, og som ikke har en diagnosticeret psykiatrisk lidelse, ikke går i specialskole, og ikke er anbragt uden for hjemmet
3. Indsatserne skal favne et primært sigte for mental sundhed, og kan foregå i skolen, hjemmet og fritiden

Metode

Kortlægningen er baseret på kvalitative interviews med relevante ledere og medarbejdere i forvaltningerne samt systematisk beskrivelse af alle indsatser ved hjælp af et internationalt anerkendt værktøj: 'Template for Intervention Description and Replication' (TIDieR).

Resultat

Kortlægningen har resulteret i 56 identificerede indsatser inden for fem fokusområder for mental sundhed: *trivsel, personlig udvikling, angst, medier og krop/sexualitet*. 18 ud af 56 indsatser er obligatoriske for alle unge. 33 ud af 56 indsatser for fremme af unges mentale sundhed er relateret til fokusområdet *trivsel*. 33 ud af 56 indsatser henvender sig til alle unge, og afvikles i skoleundervisningen. 6 ud af 56 indsatser afvikles ved individuel samtale, 6 ud af 56 indsatser afvikles som gruppeforløb, 13 ud af 56 indsatser afvikles som undervisning, 3 ud af 56 indsatser afvikles ved opsøgende arbejde, 11 ud af 56 indsatser afvikles i variation af individuel- og gruppe samtale samt undervisning, altså både og, 17 ud af 56 indsatser afvikles som "andet". 45 ud af 56 indsatser arbejder i et teoretisk- og/eller forskningsmæssigt afsæt. 53 ud af 56 indsatser foregår i samarbejde på tværs af afdelinger og/eller forvaltninger. 32 ud af 56 indsatser er/bliver evalueret enten systematisk eller ad hoc.

Ordforklaring

- **Arena:** Sted eller miljø hvor der foregår noget interessant eller vigtigt (4), hvilket i denne kortlægning betragtes som i skoleundervisningen, udenfor skoleundervisningen og for fagprofessionelle

- **Evaluerig:** En evaluering skal tilvejebringe evidensbaseret viden om, hvad der virker, og kan danne grundlag for formuleringer om *best practice* på et område (5). I denne kortlægning skelnes der mellem to former for evaluering:
 - Systematisk: gennem kriterier til værdisættelse af indsatsen (5), forstået som en standard med kritisk vurdering og dokumentation
 - eller
 - Ad hoc: en usystematisk tilgang, som er kendetegnet ved at være til kun et bestemt formål eller tilfælde (6), forstået som en uformel vurdering af indsatsens virkning på kun den givne kontekst/det enkelte individ

- **Forskningsmæssigt afsæt:** Anvendelsen af den nyeste og bedste forskning indenfor et område (7), hvilket i denne kortlægning anvendes til forståelse af, hvorvidt indsatser for unges mentale sundhed hviler på forskning

- **Indsats:** En handling der er koncentreret og rettet mod et resultat (8), hvor handlingen skal forstås som et tiltag eller forløb og/eller én person eller en gruppe, hvis formål er rettet mod resultatet; unges mentale sundhed

- **Mental sundhed:** En tilstand af trivsel, hvor individet kan udnytte sit potentiale, kan håndtere dagligdagens udfordringer og stress, kan arbejde produktivt, samt være i stand til at bidrage til fællesskabet. Forklaringen på mental sundhed udspringer af WHO's definition, som lyder:

"A state of well-being in which every individual realizes his or her own potential, can cope with the normal stresses of life, can work productively and fruitfully and is able to make a contribution to her or his community" (9)

- **Sigte:** Mål som nogen arbejder frem mod; formål som man har for øje (10)

- **Teoretisk afsæt:** Viden som kan anvendes til at analysere eller fortolke med, og som kan anvendes som et redskab til at udføre handlinger i praksis (11), hvilket i denne kortlægning refererer til, hvorvidt indsatser for unges mentale sundhed udføres på et teoretisk grundlag som for eksempel kognitiv teori, læringsteori, relationsteori m.fl.

1 Introduktion

Unge mentale sundhed er for alvor kommet i fokus både nationalt og internationalt, idet forekomsten af mentale sundhedsproblematikker er stigende, og anses for at være en af de største sundhedsmæssige udfordringer i de nordiske lande (1). I Danmark ses mistrivsel hos hver 5. unge og udviklingen har over de seneste to årtier været negativ (2, 3). mistrivsel og dårlig mental sundhed hos unge er ikke kun et forbigående fænomen, men kan få negativ indvirkning på den unges udvikling, læring og sociale liv, hvilket også kan influere negativt på den unges voksenliv (12, 13). Det er således afgørende, at udviklingen brydes, så flere unge får mod på livet, styrket mental sundhed, og et godt afsæt for et ungdoms- og voksenliv i trivsel.

I Aalborg kommune er flere indsatser i og på tværs af forvaltninger iværksat for at fremme unges mentale sundhed og forebygge mistrivsel og social eksklusion. Denne kortlægningsrapport består i en systematisk kortlægning af de indsatser, som forvaltningerne har integreret i relation til unges mentale sundhed. Forvaltningerne der er inkluderet og relevante for denne kortlægning er:

- Familie- og beskæftigelsesforvaltningen
- Skoleforvaltningen
- Sundheds- og kulturforvaltningen

1.1 Kortlægningens overordnede formål

Kortlægningens formål er at skabe et overblik over Aalborg Kommunes indsatser i forhold til unges mentale sundhed og herigennem et grundlag for at videreudvikle eksisterende indsatser og afdække behovet for eventuelt yderligere indsatser

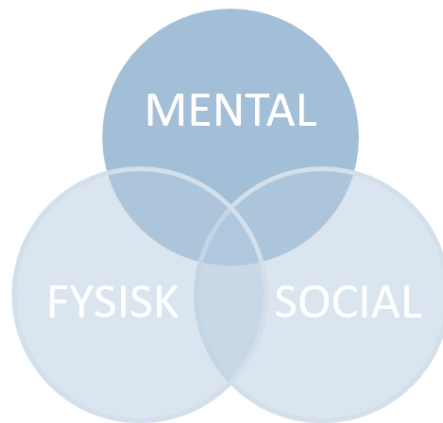
Det konkrete mål med denne kortlægning er:

- At identificere de indsatser som retter sig mod fremme af unges mentale sundhed i Aalborg Kommune
- At indsamle information om og beskrive indsatserne på en systematisk måde

1.2 Afgrænsning for kortlægningen

Aalborg kommune tilbyder en lang række forskelligartede indsatser for unge. Adskillige af disse er brede indsatser med flere mål og delmål. For at styrke systematikken og anvendeligheden af denne kortlægningsrapport, er der foretaget en afgrænsning af målgruppen, hvilke indsatser, som inkluderes samt de arenaer, hvori indsatserne udfolder sig. Afgrænsningerne er foretaget efter dialog med relevante ledere og nøglemedarbejdere i Aalborg Kommune.

- **Målgruppen** for indsatserne skal være unge i alderen 13 - 17 år, som går i folkeskolen. Der er således tale om unge i udskoling, og som befinder sig på 7. - 10. klassestrin. Der medtages derfor ikke indsatser rettet imod unge på ungdomsuddannelser eller videregående uddannelser.
- **Sundhedsfremmende og/eller forebyggende indsatser** som har et primært sigte for unges mentale sundhed inkluderes. Indsatserne kan rette sig mod alle unge, unge i risiko for udvikling af mentale sundhedsproblematikker, eller unge med konkrete mentale sundhedsproblematikker (i figur 1 illustreres den overlappende sammenhæng mellem mental-, fysisk- og social sundhed, som alle kan være repræsenteret i kortlægningens indsatser, men med forskelligt sigte).

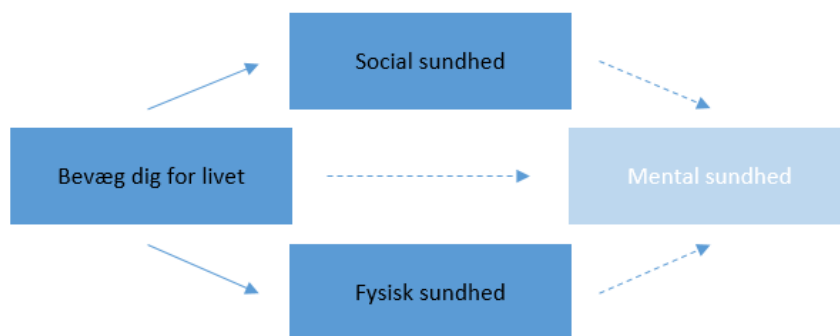
Figur 1: Illustration af sammenhængen for indsatser med sigte for unges sundhed, med mørkere blå optegnelse af kortlægningsrapportens primære sigte; mental sundhed

I denne kortlægning inkluderes kun interventioner med fremme af mental sundhed som primært sigte, som illustreret i figur 2.

Figur 2: Illustration af indsatsen Mind Boost, som har primær sigte for mental sundhed

Indsatser, som har mental sundhed som et sekundært sigte ekskluderes. Dette gælder for eksempel indsatser hvis primære sigte er fremme af unges fysiologiske- eller sociale sundhed, og alene har forbedret mental sundhed som et sekundært sigte eller forventet afledt effekt. Man kan se disse indsatser som værende i en "grå-zone", og for hver enkelt indsats er der foretaget en individuel vurdering.

Figur 3: Illustration af indsatsen 'Bevæg Dig For Livet' som har primær sigte for fællesskab og fysisk sundhed, med et sekundært sigte for mental sundhed

Desuden ekskluderes indsatser som har specifikt fokus på mindre grupper af unge med særlige problemstillinger, herunder unge med kendte mentale sygdomme/diagnoser, unge med et handicap, anbragte unge samt unge som går i specialklasse.

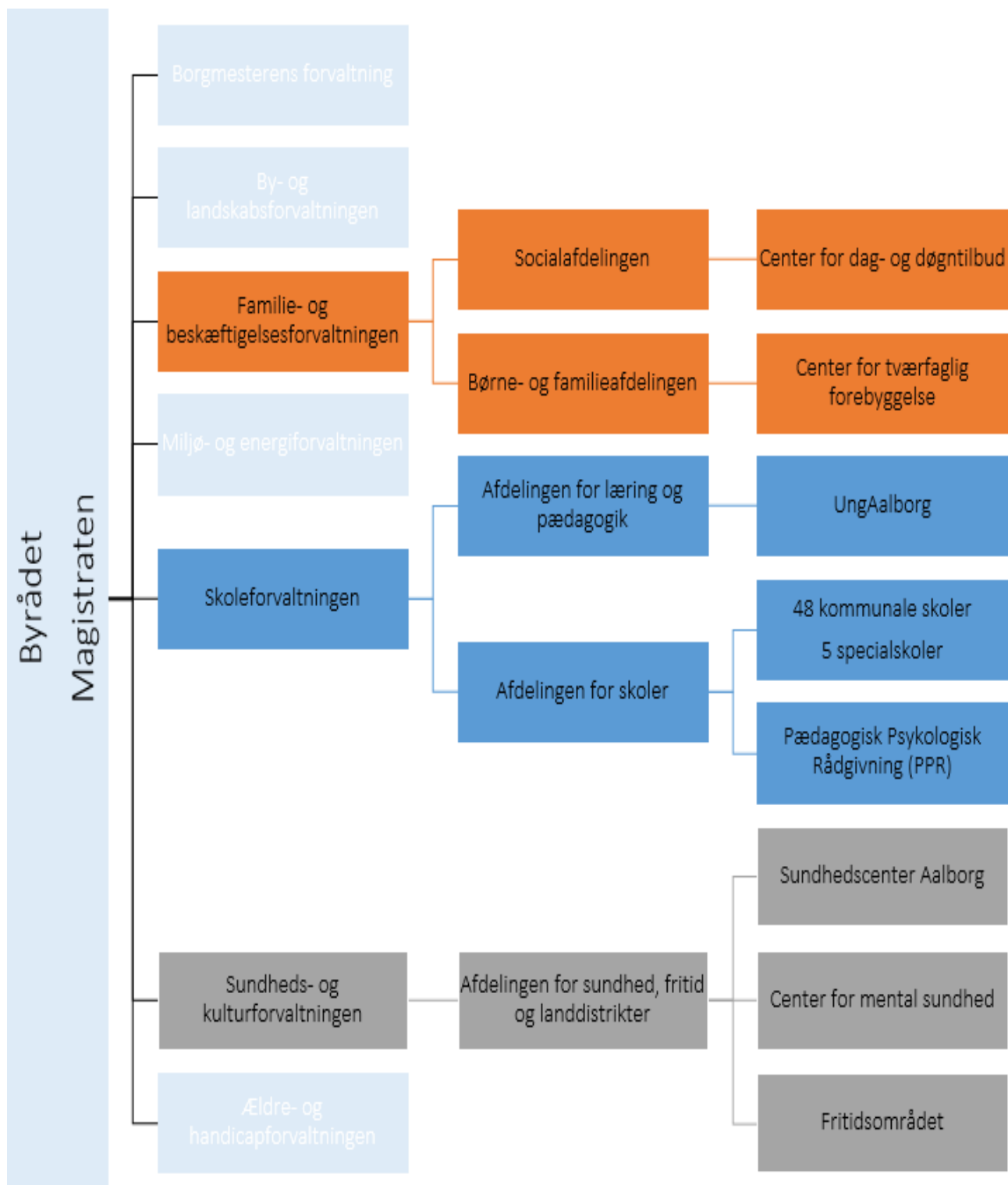
- **Skolen, hjemmet og fritidslivet som arena** er omdrejningspunktet, hvorfor indsatser for unges mentale sundhed som udfolder sig her, inkluderes. Der er således tale om indsatser, som genereres både i regi af skolen, men også indsatser som foregår i den unges fritid, uden for skolen. Denne kortlægningsrapport sigter således mod indsatser initieret af Aalborg Kommune, hvorfor indsatser som udelukkende baserer sig på frivillige foreninger, ekskluderes.

1.3 Forvaltninger og afdelinger, der er en del af kortlægningen

De indsatser, som ud fra ovenstående kriterie er inkluderet i denne rapport, udgår fra enten Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Skoleforvaltningen eller Sundheds- og Kulturforvaltningen i Aalborg Kommune.

Der er således fire forvaltninger i Aalborg Kommune, som ikke indgår eller omtales i denne kortlægning. I figur 4 illustreres Aalborg Kommunes forvaltningsstruktur, med farveoptegnelse af de tre forvaltninger, som indgår i kortlægningsrapporten.

- Orange optegnelse = Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen
- Blå optegnelse = Skoleforvaltningen
- Grå optegnelse = Sundheds- og Kulturforvaltningen

Figur 4: Illustration af Aalborg Kommunes forvaltningsstruktur med optegnelse af de tre forvaltninger, og dertilhørende underafdelinger, der er inkluderet i denne kortlægningsrapport

Adgangen til forvaltningerne er skabt gennem ledelsen i de respektive afdelinger, som har fungeret som gatekeepere. For indsigt og kendskab til de inkluderede forvaltninger præsenteres disse kort i det følgende.

1.3.1 Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen i Aalborg Kommune består overordnet af tre afdelinger; Job- og Ydelsesafdelingen, Socialafdelingen samt Børne- og Familieafdelingen, hvoraf de to sidst nævnte er inkluderet i denne kortlægningsrapport.

Socialafdelingen yder råd og vejledning til børn, unge, voksne og familier, som har særlige behov. Herudover foretager Socialafdelingen visiteringer til døgntilbud, supervision af plejefamilier samt dagbehandling af borgere i udsatte positioner. Socialafdelingen består af et myndighedsområde, såvel som udfører område, hvoraf den relevante for denne kortlægningsrapport er udfører området:

- Center for Dag- og Døgntilbud, som foretager forebyggelse og dag- og døgnbehandling til borgere i udsatte positioner og med handicaps (14)

Børne- og Familieafdelingen er ansvarlige for en række indsatser, som kan benyttes af børn og unge i alderen 0-18 år, hvor daginstitutioner og specialinstitutioner blandt andet indgår. De har desuden tilbud til udsatte voksne og misbrugere. Børne- og Familieafdelingen består af seks underafdelinger, hvoraf den relevante for denne kortlægningsrapport er:

- Center for Tværfaglig Forebyggelse (CFTF), som varetager arbejdet med boligsociale projekter og sundhedsplejen, og som desuden har kommunens fritidscentre under sig, og der arbejdes generelt med mental sundhed som grundlæggende element for alle indsatser (14)

I relation til unge er der en ambition fra forvaltningen om at have mod til at gå nye veje, hvor ét af målene herfor er at gå efter de indsatser, der har en effekt, og som gør børn og unge mere livsduelige¹ (15).

1.3.2 Skoleforvaltningen

Skoleforvaltningen i Aalborg Kommune består af fire afdelinger; Økonomi og Administration, Sekretariat, HR og Udvikling, Afdelingen for Skoler samt Afdelingen for Læring og Pædagogik, hvoraf de to sidstnævnte er inkluderet i denne kortlægningsrapport.

Afdelingen for Læring og Pædagogik består af tre underafdelinger, hvoraf den relevante for denne kortlægningsrapport er:

- UngAalborg, som udbyder adskillelige fag, events og læringsforløb for unge i alderen 13-19 år (16). UngAalborg tilbyder desuden aktiviteter i 32 forskellige klubber, som geografisk er fordelt over hele kommunen (16). Herudover består UngAalborg af tre aktivitetshuse samt tre kulturhuse; KUL i Nordkraft, Station 19 og Street Station (16)

Afdelingen for Skoler består af tre underafdelinger, hvoraf de relevante for denne kortlægningsrapport er:

- Kommunens 48 skoler og fem specialskoler, som omfatter cirka 20.000 elever, ca. 40.000 forældre, syv politikere i skoleudvalget og 51 skolebestyrelser (16)

¹ Livsduelig benyttes om en persons styrke og evne til at leve, fungere eller udvikle sig (22)

- Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR), som yder faglig vejledning til daginstitutioner og skoler i forhold til at styrke deres arbejde med inkluderende fællesskaber, børn og unges trivsel og udvikling af deres pædagogiske indsatser (17). PPR arbejder således som oftest indirekte med børn og unge på tværs af faggrupper, hvor psykologer, specialpædagogiske konsulenter, socialrådgivere, talepædagoger og fysio- og ergoterapeuter er repræsenteret (17)

I relation til unge er der en ambition fra forvaltningen om at arbejde mod fem mål i perioden år 2017-2020, hvor ét af målene er, at alle skal have mod til at deltage i verden (16).

1.3.3 Sundheds- og Kulturforvaltningen

Sundheds- og Kulturforvaltningen i Aalborg Kommune består af tre afdelinger; Administration, Sundhedsstrategi og Kollektiv Trafik, Kultur og Biblioteker samt Sundhed, Fritid og Landdistrikter, hvoraf sidstnævnte er inkluderet i denne kortlægningsrapport.

Afdelingen for Sundhed, Fritid og Landdistrikter består af fire underafdelinger, hvoraf de relevante for denne kortlægningsrapport er:

- Sundhedscenter Aalborg, som tilbyder indsatser rettet mod sundhedsfremme og forebyggelse til borgere og virksomheder. En del af Sundhedscenter Aalborg er Sund Ung-temaet, som står for udskolingsundersøgelser i 9. klasse på Aalborg Kommunes folkeskoler (18)
- Center for Mental Sundhed (CFMS), som tilbyder forskellige forløb for unge og voksne, som oplever mentale sundhedsproblematikker såsom mistrivsel, stress, depression og angst. Herudover tilbydes undervisning af borgere, frontmedarbejdere, foreninger og samarbejdspartnere i forhold til mental sundhed (18)
- Fritidsområdet, som varetager rådgivning og yder driftstilskud til foreninger, aftenskoler og daghøjskoler (18). Herunder er desuden:
 - Aalborg idrætspark med 45 kommunale haller og 34 selvejende haller, som varetager den daglige drift og vedligeholdelse af idræts-, gymnastik- og svømmehaller samt den daglige drift og ledelse af Aalborg Stadion og Gigantium (18)

I relation til blandt andet unge arbejder forvaltningen for at skabe attraktive muligheder for livsudfoldelse sammen med borgerne (18).

2 Metode for kortlægning

For at få et indblik i hvor mange indsatser Aalborg Kommune har, som er rettet mod unges mentale sundhed, og også vide hvad indsatserne består i, er relevante medarbejdere og ledere indledningsvist interviewet. Gennem interviewene er indsatser identificeret, hvorefter indsatserne skal beskrives. Beskrivelsen af indsatserne inkluderet i denne rapport er således baseret på semistrukturerede interviews med relevante medarbejdere og ledere samt informationer indhentet ved hjælp af et internationalt anerkendt værktøj til beskrivelse af indsatser: 'Template for Intervention Description and Replication' (TIDieR). Beskrivelser fra interviews samt informationer indhentet gennem TIDieR, er fulgt op af semistrukturerede interviews af de samme relevante medarbejdere og ledere, for at validere beskrivelserne og sikre korrekt forståelse af informationerne. TIDieR præsenteres kort i det følgende.

2.1 TIDieR til beskrivelse af indsatser rettet mod mental sundhed

TIDieR er et værktøj, som kan anvendes for at sikre en systematisk og struktureret beskrivelse af indsatser, hvilket gør det lettere at sammenligne forskellige typer af indsatser, men også at gentage en indsats eller gentage den i en anden kontekst (19). TIDieR består af 12 spørgsmål om den enkelte indsats (19):

1. Navn på indsatsen
2. Hvorfor (teori eller mål)
3. Hvad (materialer)
4. Hvad (procedurer)
5. Hvem udbyder (faggrupper)
6. Hvordan (levering)
7. Hvor (lokation)
8. Hvornår og hvor meget (antal gange, varighed, intensitet)
9. Skræddersyning (tilpasning)
10. Modifikationer (ændringer)
11. Hvor godt (overholdelse, præcision)
12. Hvor godt (aktuel)

De 12 punkter er en videreudvikling af eksisterende anerkendte værktøjer til vurdering af indsatsers kvalitet. Videreudviklingen er foretaget på baggrund af en litteraturgennemgang, et Delphi-studie med et internationalt ekspertpanel og et panelmøde (19).

I denne kortlægningsrapport anvendes en dansk udgave af TIDieR (se bilag 2), som systematisk værktøj til beskrivelse af de indsatser, som er rettet mod mental sundhed for unge i udskolingen i Aalborg Kommune. Alle 12 punkter er for hver indsats besvaret af relevante ledere og medarbejdere. Anvendelsen af TIDieR har bidraget til en mere transparent og ensartet beskrivelse af indsatserne, og dermed også til et bedre grundlag for vurderingen af om indsatser i "grå-zonen" har skulle inkluderes i kortlægningen eller ej.

De 12 punkter anvendes i kondenseret form gennem kortlægningsrapportens resultatafsnit, for en stringent og loyal efterlevelse i brugen af TIDieR.

2.1.1 Tidsperiode for kortlægning

Kortlægningen er gennemført i perioden 6. august 2018 til 17. december 2018. Alle interviews og behandlingen af data er udført af rapportens førsteforfatter.

3 Forskellige typer af indsatser og fokusområder i Aalborg Kommune

På tværs i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Skoleforvaltningen og Sundheds- og Kulturforvaltningen er der identificeret 56 indsatser, som relaterer sig til unge i udkolingen og deres mentale sundhed. De 56 indsatser fremgår i deskriptiv form i tabel 1, med henvisning til katalog over indsatser i bilag 1 for nærmere uddybning af den enkelte indsats. De identificerede indsatser er grupperet i fem fokusområder:

- **Trivsel**
- **Personlig udvikling**
- **Angst**
- **Medier**
- **Krop og Seksualitet**

Fokusområderne er fundet på baggrund af de kvalitative interviews med relevante ledere og medarbejdere i forvaltningerne, som kortlægningen er udarbejdet på baggrund af, samt empiriske studier som henviser til, at netop trivsel, personlig udvikling, angst, medier og krop og seksualitet har stor betydning for unges mentale sundhed (2, 20, 21).

Herudover er indsatserne beskrevet i relation til TiDieR, som til det formål er grupperet til syv punkter:

- **Forvaltning**, der omfatter tre repræsenterede forvaltninger i denne kortlægning; Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen (FB), Skoleforvaltningen (Skole), og Sundheds- og Kulturforvaltningen (SUN)
- **Obligatorisk/tilbud**, der angiver, hvorvidt indsatsen er obligatorisk, eller fungerer som et tilbud, som kan vælges til
- **Målgruppe**, bestående af to grupperinger, henholdsvis;
 - 1) alle unge
 - 2) unge i risiko og unge med et konkret problem
- **Afvikling**, med 5 kategoriseringer; individuel samtale, gruppeforløb, undervisning, opsøgende arbejde, både og, og andet
- **Teori/forskning**, der angiver, hvorvidt indsatsen har et teoretisk- og/eller forskningsmæssigt afsæt
- **Samarbejde**, der angiver, hvorvidt der er samarbejde på tværs af afdelinger og/eller forvaltninger i relation til den enkelte indsats
- **Evaluerings**, der angiver, hvorvidt den pågældende indsats er evalueret, og i givet fald hvordan

Fordelingen af de identificerede indsatser i relation til fokusområde (horisontalt) og grupperinger fra TiDieR (vertikalt), fremgår af tabel 1. Indsatserne er opgjort i forhold til den forvaltning, der har initieret indsatsen, velvidende at flere indsatser foregår i et samarbejde på tværs af forvaltninger.

	Trivsel	Pers. udvikling	Angst	Medier	Krop/Seksualitet
<i>Forvaltning</i>	FB = 14 Skole = 15 SUN = 4	FB = 0 Skole = 13 SUN = 0	FB = 0 Skole = 2 SUN = 0	FB = 0 Skole = 2 SUN = 1	FB = 1 Skole = 4 SUN = 0
<i>Obligatorisk/tilbud</i>	Obligatorisk = 16 Tilbud = 17	Obligatorisk = 0 Tilbud = 13	Obligatorisk = 0 Tilbud = 2	Obligatorisk = 1 Tilbud = 2	Obligatorisk = 1 Tilbud = 4
<i>Målgruppe</i>	Alle = 19 Risiko/kendt = 14	Alle = 7 Risiko/kendt = 6	Alle = 0 Risiko/kendt = 2	Alle = 3 Risiko/kendt = 0	Alle = 5 Risiko/kendt = 0
<i>Afvikling</i>	Individuel = 6 Gruppeforløb = 2 Undervisning = 3 Opsøg. arbejde = 3 Både og = 6 Andet = 13	Individuel = 0 Gruppeforløb = 2 Undervisning = 4 Opsøg. arbejde = 0 Både og = 5 Andet = 2	Individuel = 0 Gruppeforløb = 2 Undervisning = 0 Opsøg. arbejde = 0 Både og = 0 Andet = 0	Individuel = 0 Gruppeforløb = 0 Undervisning = 2 Opsøg. arbejde = 0 Både og = 0 Andet = 1	Individuel = 0 Gruppeforløb = 0 Undervisning = 4 Opsøg. arbejde = 0 Både og = 0 Andet = 1
<i>Teori/forskning</i>	Ja = 27 Nej = 6	Ja = 10 Nej = 3	Ja = 2 Nej = 0	Ja = 2 Nej = 1	Ja = 4 Nej = 1
<i>Samarbejde</i>	Ja = 32 Nej = 1	Ja = 12 Nej = 1	Ja = 1 Nej = 1	Ja = 3 Nej = 0	Ja = 5 Nej = 0
<i>Evaluering</i>	Ja = 21 Nej = 12	Ja = 6 Nej = 7	Ja = 1 Nej = 1	Ja = 2 Nej = 1	Ja = 2 Nej = 3
Indsatser Total	33	13	2	3	5

Tabel 1: Indsatser fordelt på fokusområder (horisontalt) og grupperinger af TIDieR (vertikalt).

(FB = Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Skole = Skoleforvaltningen, SUN = Sundheds- og Kulturforvaltningen)

(Alle = Alle unge, Risiko/kendt = Unge risiko for udvikling af mentalt sundhedsproblem/Unge med konkret mentalt sundhedsproblem)

Tabel 1 viser, at:

33 ud af 56 indsatser for fremme af unges mentale sundhed er relateret til fokusområdet trivsel.

18 ud af 56 indsatser er obligatoriske for alle unge.

34 ud af 56 indsatser henvender sig til alle unge.

6 ud af 56 indsatser afvikles ved individuel samtale, 6 ud af 56 indsatser afvikles som gruppeforløb, 13 ud af 56 indsatser afvikles som undervisning, 3 ud af 56 indsatser afvikles ved opsøgende arbejde, 11 ud af 56 indsatser afvikles i variation af individuel- og gruppe samtale samt undervisning, altså både og, 17 ud af 56 indsatser afvikles som "andet".

45 ud af 56 indsatser arbejder i et teoretisk- og/eller forskningsmæssigt afsæt.

53 ud af 56 indsatser foregår i samarbejde på tværs af afdelinger og/eller forvaltninger.

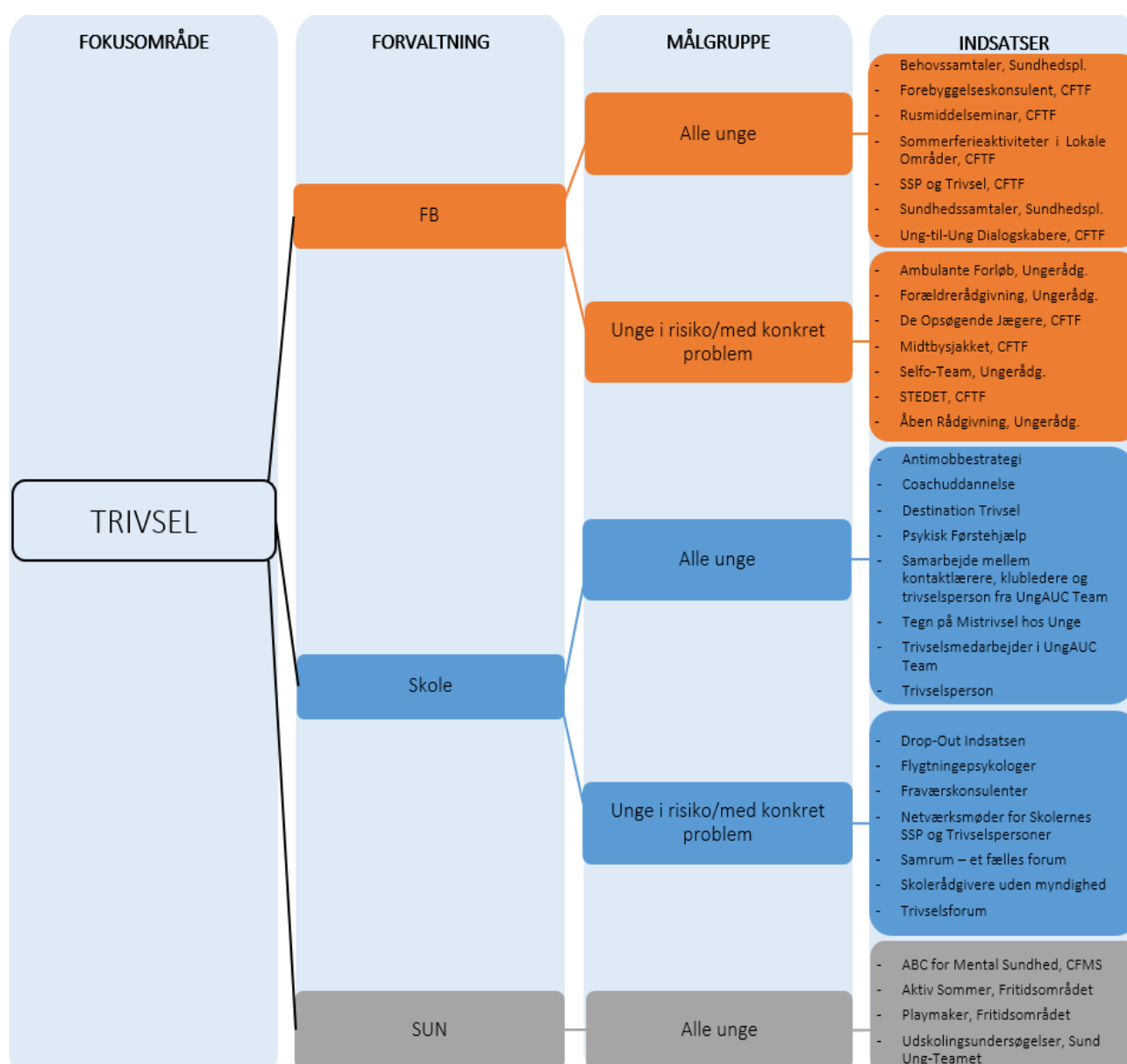
32 ud af 56 indsatser er/bliver evalueret enten systematisk eller ad hoc.

For uddybende kendskab til indsatserne henvises til katalog over indsatser i bilag 1.

3.2 Fokusområder

I det følgende beskrives de fem fokusområder; *trivsel, personlig udvikling, angst, medier og krop og seksualitet* mere uddybende i relation til grupperingerne; forvaltning, målgruppe, afvikling, teori/forskning samt evalueringsform.

3.2.1 Trivsel

Figur 5: Illustration af indsatser fordelt på målgruppe, forvaltning samt fokusområdet trivsel (FB = Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Skole = Skoleforvaltningen, SUN = Sundheds- og Kulturforvaltningen)

Afvikling af indsatsen: Seks indsats er afvikles ved individuel samtale. Disse er: Ambulante forløb, Behovssamtaler, Forældre rådgivning, Drop-Out Indsatsen, Udskolingsundersøgelser, Åben Rådgivning. To indsats er afvikles gennem gruppeforløb. Disse er: Sundhedssamtaler, Psykisk Førstehjælp. Tre indsats er afvikles ved undervisning. Disse er: Coachuddannelse, Destination Trivsel, Tegn på Mistrivsel hos Unge. Tre indsats er afvikles gennem opsøgende arbejde. Disse er: De Opsøgende Jægere, Forebyggelseskonsulent, Midtbysjakket. Seks indsats er afvikles i en variation mellem individuel samtale, gruppeforløb og undervisning, og er kategoriseret som "Både og". Disse er: SSP og Trivsel, STEDET, Rusmiddelseminar, Trivselsmedarbejder i UngAUC Team, Trivselsperson, Ung-til-Ung Dialogskabere. 13 indsats er afvikles som "Andet". Disse er: ABC for Mental Sundhed, Aktiv Sommer, Antimobbestrategi, Fraværskonsulenter, Flygtningepsykologer, Netværksmøder for skolernes SSP og Trivselspersoner, Playmaker, Samarbejde mellem kontaktlærere, Klubledere og, Sommerferieaktiviteter i Lokale Områder, Trivselsperson ved UngAUC Team, Samrum – et fælles forum, Selfo-Team, Socialrådgivere uden Myndighed, Trivselsforum

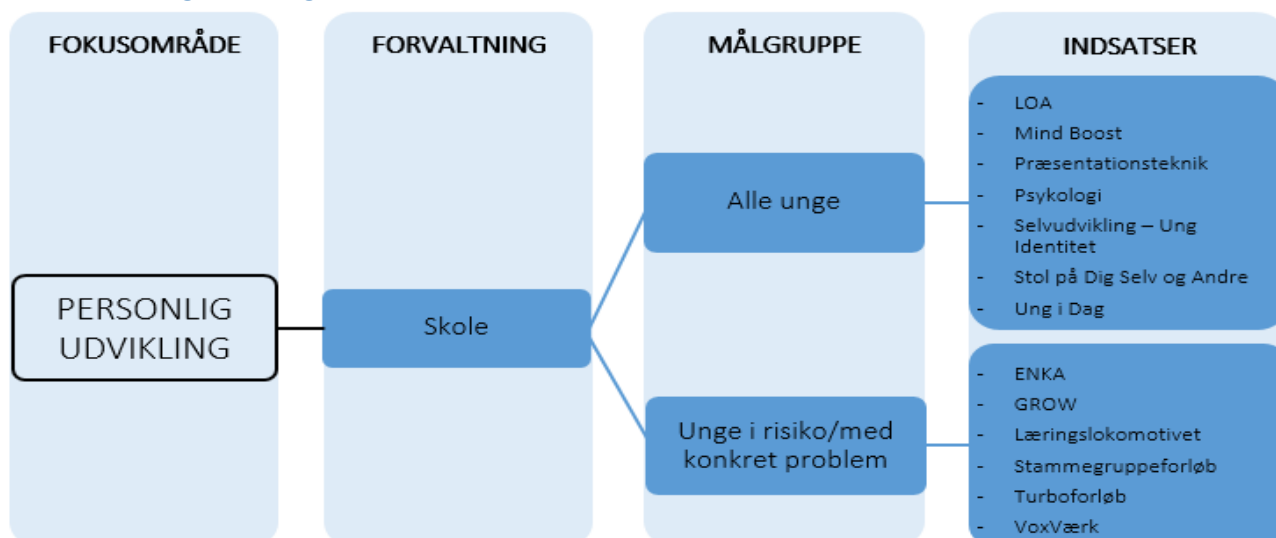
Teori/forskning: 27 ud af 33 arbejder i et afsæt af teori og/eller forskning. Seks indsats er adskiller sig herfra. Disse er: Aktiv sommer, Antimobbestrategi, Drop-Out Indsatsen, Samarbejde mellem Kontaktlærere, Klubledere og Trivselsperson ved UngAUC Team, Socialrådgivere uden Myndighed, Udskolingsundersøgelser

Evaluering: 21 ud af 33 indsats er evalueret. 13 af de 21 indsats som er evalueret, er evalueret ad hoc, mens otte er evalueret systematisk. De 13 indsats som er evalueret ad hoc, er: ABC for Mental Sundhed, Ambulante Forløb, Aktiv Sommer, Antimobbestrategi, Coachuddannelse, Forældre rådgivning, Fraværskonsulenter, Selfo-Team, Sommerferieaktiviteter i Lokale Områder, SSP og Trivsel, STEDET, Trivselsperson i UngAUC Team, Åben Rådgivning.

De otte indsats som er evalueret systematisk, er: Destination Trivsel, De Opsøgende Jægere, Midtbysjakket, Socialrådgivere uden Myndighed, Rusmiddelseminar, Trivselsforum, Trivselsperson, Ung-til-Ung Dialogskabere

For uddybende information om den enkelte indsats, henvises til katalog over indsats i bilag 1.

3.2.2 Personlig udvikling

Figur 6: Illustration af indsatser fordelt på målgruppe, forvaltning samt fokusområdet personlig udvikling (FB = Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Skole = Skoleforvaltningen, SUN = Sundheds- og Kulturforvaltningen)

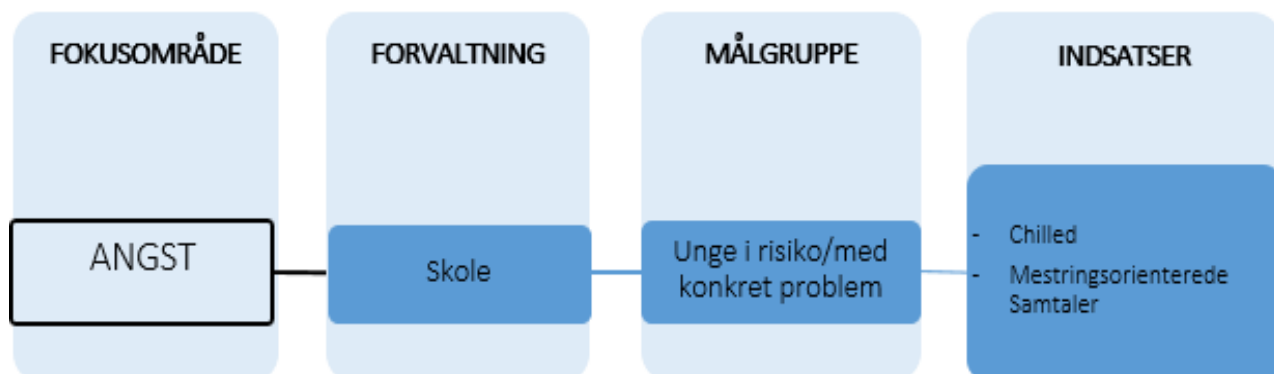
Afvikling af indsatsen: To indsatser afvikles gennem gruppeforløb. Disse er: Stammegruppeforløb, Turboforløb. Fire indsatser afvikles ved undervisning: Disse er: Mind Boost, Præsentationsteknik, Psykologi, Selvudvikling – Ung Identitet. Fem indsatser afvikles ved variation mellem gruppeforløb og undervisning, og er kategoriseret som "Både og". Disse er: ENKA, GROW, LOA, Læringslokomotivet, VoxVærk. To indsatser afvikles som "Andet". Disse er: Stol på Dig Selv og Andre, Ung i Dag

Teori/forskning: Størstedelen af indsatser arbejder i et afsæt af teori og/eller forskning. Således angiver 10 ud af de 13 indsatser at være funderet i et teoretisk- og/eller forskningsmæssigt afsæt. Disse er: Mind Boost, Præsentationsteknik, Psykologi, Selvudvikling – Ung Identitet, ENKA, GROW, Læringslokomotivet, Stammegruppeforløb, Turboforløb, VoxVærk

Evaluering: Seks ud af 13 indsatser er evalueret. Ud af de seks indsatser er fire evalueret ad hoc: Disse er: Stammegruppeforløb, GROW, Præsentationsteknik, Turboforløb. To af de seks indsatser er evalueret systematisk. Disse er: Læringslokomotivet, VoxVærk

For uddybende information om den enkelte indsats, henvises til katalog over indsatser i bilag 1.

3.2.3 Angst

Figur 7: Illustration af indsatser fordelt på målgruppe, forvaltning samt fokusområdet angst
(FB = Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Skole = Skoleforvaltningen, SUN = Sundheds- og Kulturforvaltningen)

(FB

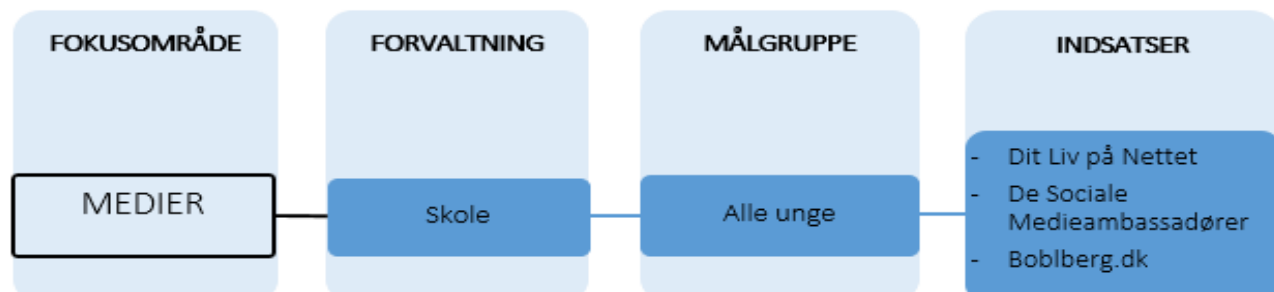
Afvikling af indsatsen: Begge indsatser afvikles gennem gruppeforløb

Teori/forskning: Begge indsatser arbejder i et afsæt af teori og/eller forskning

Evaluering: Én af de to indsatser er evalueret. Dette er: Chilled. Evalueringen er foregået ad hoc

For uddybende information om den enkelte indsats, henvises til katalog over indsatser i bilag 1.

3.2.4 Medier

Figur 8: Illustration af indsatser fordelt på målgruppe, forvaltning samt fokusområdet medier
(FB = Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Skole = Skoleforvaltningen, SUN = Sundheds- og Kulturforvaltningen)

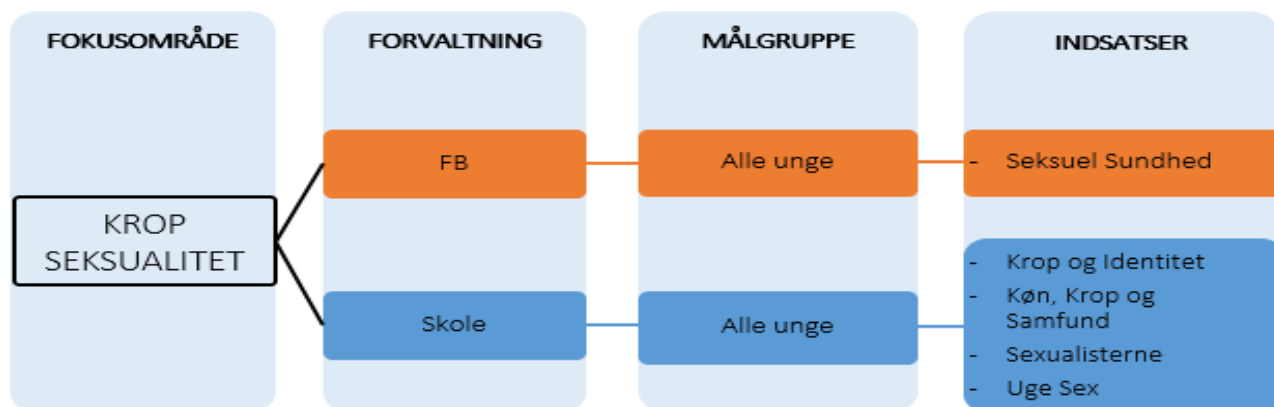
Afvikling af indsatsen: To indsatser afvikles ved undervisning. Disse er: Dit Liv på Nettet, De Sociale Medieambassadører. Én indsats afvikles som "Andet". Dette er: Boblberg.dk

Teori/forskning: To ud af de tre indsatser er funderet i et teoretisk- og/eller forskningsmæssigt afsæt. Disse er: Dit Liv på Nettet, De Sociale Medieambassadører

Evaluering: To ud af tre indsatser er evalueret. Disse er: Dit Liv på Nettet, De Sociale Medieambassadører. Evalueringen er for begge foregået ad hoc

For uddybende information om den enkelte indsats, henvises til katalog over indsatser i bilag 1.

3.2.5 Krop/Seksualitet

Figur 9: Illustration af indsatser fordelt på målgruppe, forvaltning samt fokusområdet krop/sexualitet (FB = Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Skole = Skoleforvaltningen, SUN = Sundheds- og Kulturforvaltningen)

Afvikling af indsatsen: Fire indsatser afvikles ved undervisning. Disse er: Krop og Identitet, Køn, Krop og Samfund, Seksuel Sundhed, Sexualisterne. Én indsats afvikles som "Andet". Dette er: Uge Sex

Teori/forskning: Størstedelen af indsatser arbejder i et afsæt af teori og/eller forskning. Således er fire ud af de fem indsatser funderet i et teoretisk- og/eller forskningsmæssigt afsæt. Disse er: Krop og Identitet, Køn, Krop og Samfund, Seksuel Sundhed, Uge Sex

Evaluering: To ud af fem indsatser er evalueret. Én indsats er evalueret ad hoc. Dette er: Uge Sex, mens én indsats er evalueret systematisk. Dette er: Sexualisterne

For uddybende information om den enkelte indsats, henvises til katalog over indsatser i bilag 1.

4 Referencer

1. Nordic Centre for Welfare and Social Issues. Mental Health among Young People. Stockholm; 2016.
2. Holstein BE, Damsgaard MT, Henriksen PW, Kjær C, Meilstrup C, Nelausen MK, et al. Psykisk mistrivsel blandt 11-15-årige – bidrag til belysning af skolebørns mentale sundhed. København; 2011.
3. Rasmussen M, Pedersen TP, Due P. Skolebørnsundersøgelsen 2014. København; 2015.
4. Den Danske Ordbog. Arena [Internet]. Den Danske Ordbog. [cited 2018 Sep 24]. Available from: <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=arena>
5. Krogstrup HK. Evalueringsmodeller. 5. oplag. Hans Reitzels Forlag; 2013. 1-223 p.
6. Den Danske Ordbog. ad hoc [Internet]. Den Danske Ordbog. [cited 2018 Oct 16]. Available from: <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=ad hoc>
7. Pedersen PU, Bjerrum MB, Larsen P, Håkonsen SJ. Evidensbaseret Praksis. In: Pedersen PU, Larsen P, Håkonsen SJ, Bjerrum MB, editors. Fra Forskning til Praksis. København: Munksgaard; 2017. p. 35–62.
8. Socialstyrelsen. Socialebegreber.dk [Internet]. Socialstyrelsen. [cited 2018 Sep 24]. Available from: http://www.socialebegreber.dk/begrebsarbejde/begrebsdatabasen/find_begreb
9. World Health Organization. Mental health: a state of well-being [Internet]. World Health Organization. [cited 2018 Sep 14]. Available from: http://www.who.int/features/factfiles/mental_health/en/
10. Den Danske Ordbog. Sigte [Internet]. Den Danske Ordbog. [cited 2018 Sep 24]. Available from: <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=sigte>
11. Aarkrog V. Fra Teori til Praksis. Aarkrog V, editor. København: Munksgaard Danmark; 2010.
12. Bendtsen P, Mikkelsen SS, Tolstrup JS. Ungdomsprofilen 2014. Sundhedsadfærd, helbred og trivsel blandt elever på ungdomsuddannelser. København K; 2015.
13. Murphy M, Fonagy P. Mental health problems in children and young people. 2012;1–13. Available from: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/252660/33571_2901304_CMO_Chapter_10.pdf
14. Kommune A. Familie- og beskæftigelsesforvaltningen [Internet]. Aalborg Kommune. [cited 2018 Aug 28]. Available from: <https://www.aalborg.dk/om-kommunen/organisation/familie-og-beskaeftigelsesforvaltningen>
15. Aalborg Kommune. Mål og strategier 2018 - Familie- og beskæftigelsesforvaltningen. 2018.
16. Aalborg Kommune. Velkommen til Skoleforvaltningen i Aalborg Kommune [Internet]. 2017. Available from: <https://www.aalborg.dk/media/8364313/moed-skoleforvaltningen-final.pdf>
17. Rådgivning PP. Om PPR [Internet]. Aalborg Kommune. [cited 2018 Aug 28]. Available from: <http://www.ppr-aalborg.dk/om-ppr>
18. Aalborg Kommune. Sundheds- og kulturforvaltningen [Internet]. Aalborg Kommune. [cited 2018 Aug 29]. Available from: <https://www.aalborg.dk/om-kommunen/organisation/sundheds-og-kulturforvaltningen>
19. Hoffmann TC, Glasziou PP, Boutron I, Milne R, Perera R, Moher D, et al. Better reporting of interventions: Template for intervention description and replication (TIDieR) checklist and guide. BMJ. 2014;348(March):1–12.
20. Sommer M. Mental Health Among Youth in Denmark. Who is responsible? What is being done? 2016.

21. Sørensen NU, Grubb A, Madsen IW, Nielsen JC. Når det er svært at være ung i DK - Unges beretninger om mistrivsel og ungdomsliv [Internet]. 2011. Available from: https://viden.sl.dk/media/5791/naar_det_er_svaert_at_vaere_ung.pdf
22. Den Danske Ordbog. Den danske ordbog - Moderne dansk sprog [Internet]. [cited 2018 Aug 28]. Available from: <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=livsduelige>

Bilag 1: Katalog over indsatser

1 BESKRIVELSE AF INDSATSER FORDELT PÅ ARENA.....	25
1.1 INDSATSER I SKOLEUNDERVISNINGEN.....	25
ANTIMOBBESTRATEGI.....	25
BEHOVSSAMTALER.....	26
DE SOCIALE MEDIEAMBASSADØRER.....	27
DESTINATION TRIVSEL.....	28
DIT LIV PÅ NETTET.....	29
DROP-OUT INDSATSEN.....	30
ENKA.....	31
FLYGTNINGEPSYKOLOGER.....	32
FRAVÆRSKONSULENTER.....	33
GROW.....	34
KROP OG IDENTITET.....	35
KØN, KROP OG SAMFUND.....	36
LOA.....	37
LÆRINGSLOKOMOTIVET.....	38
MESTRINGSORIENTERED E SAMTALER.....	39
MIND BOOST.....	40
PRÆSENTATIONSTEKNIK.....	41
PSYKISK FØRSTEHJÆLP.....	42
PSYKOLOGI.....	43
RUSMIDDELSEMINAR.....	44
SEKSUEL SUNDHED.....	45
SELVUDVIKLING – UNG IDENTITET.....	46
SEXUALISTERNE.....	47
SOCIALRÅDGIVERE UDEN MYNDIGHED.....	48
SSP OG TRIVSEL.....	49
STAMMEGRUPPEFORLØB.....	50
STOL PÅ DIG SELV OG ANDRE.....	51
SUNDHEDSSAMTALER.....	52
TRIVSELSMEDARBEJDER I UNGAUC TEAM.....	53
TRIVSELSPERSON.....	54
TURBOFORLØB.....	61
UDSKOLINGSUNDERSØGELSER.....	62
UGE SEX.....	63
VOXVÆRK.....	64
1.2 INDSATSER UDEN FOR SKOLEUNDERVISNINGEN.....	65
ABC FOR MENTAL SUNDHED.....	65
AKTIV SOMMER.....	67
AMBULANTE FORLØB, UNGERÅDGIVNINGEN.....	68
BOBLBERG.DK.....	69

CHILLED	70
DE OPSØGENDE JÆGERE.....	71
FOREBYGGELSESKONSULENT	72
FORÆLDRERÅDGIVNING, UNGERÅDGIVNINGEN.....	73
MIDTBYSJAKKET	74
PLAYMAKER.....	75
SOMMERFERIEAKTIVITETER I LOKALE OMRÅDER	76
STEDET	77
UNG-TIL-UNG DIALOGSKABERE	78
UNG I DAG	79
ÅBEN RÅDGIVNING, UNGERÅDGIVNINGEN	80
1.3 INDSATSER FOR FAGPROFESIONELLE	81
COACHUDDANNELSE	81
NETVÆRKS MØDER FOR SKOLERNES SSP- OG TRIVSELSPERSONER.....	82
SAMARBEJDE MELLEM KONTAKTLÆRERE, KLUBLEDERE OG TRIVSELSPERSON FRA UNGAUC TEAM	83
SAMRUM – ET FÆLLES FORUM	84
SELFO-TEAM.....	85
TEGN PÅ MISTRIVSEL HOS UNGE	86
TRIVSELSFORUM.....	87

1 BESKRIVELSE AF INDSATSER FORDELT PÅ ARENA

1.1 INDSATSER I SKOLEUNDERVISNINGEN

ANTIMOBBESTRATEGI

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Skoler, Skolerne
Vedtaget/indført:	Antimobbestrategi blev indført ved lov i år 2001, og er en permanent indsats
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod alle børn og unge i Aalborg Kommunes folkeskoler
Formål:	At have et værdiregelsæt med retningslinjer for god adfærd på skolen, og pejlemærker til, hvordan elever og ansatte opnår trivsel, altså et godt psykisk undervisnings- og arbejdsmiljø
Indsatsen:	Hver skole udarbejder en antimobbestrategi, som godkendes af skolebestyrelsen, og som løbende justeres. Justeringer vil være ofte være ledt af skolens trivselsperson og en ledelsesrepræsentant, og justeringerne vil ofte ske på baggrund af trivselsmålinger. Alle der er tilknyttet skolen har et ansvar for at følge det gældende regelsæt, som antimobbestrategien på den pågældende skole, har vedtaget
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Skolen afholder selv udgifter til de ressourcer, som det kræver at holde antimobbestrategi i gang
Evaluering:	Skoleforvaltningen foretager ikke evalueringer af antimobbestrategi, men de enkelte skoler evaluerer løbende og foretager justeringer på den strategi, der er lagt for antimobning

BEHOVSSAMTALER

Forvaltning:	Familie- og beskæftigelsesforvaltningen, Børne- og Familieafdelingen, Center for Tværfaglig Forebyggelse, Sundhedsplejen
Vedtaget/indført:	Vedtaget ved lov om 'Bekendtgørelse om forebyggende sundhedsydelse for børn og unge'. Indsatsen foregår således som en permanent indsats
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod alle unge i udkolingen, som et led i sundhedsplejerskens arbejde
Formål:	At afklare og handle på de behov, som den unge måtte have i relation til at fremme fysisk og psykisk sundhed og den unges generelle trivsel
Indsatsen:	Behovssamtaler foregår som en individuel samtale mellem den unge og skolesundhedsplejersken. Samtalen foranlediges typisk af den unge, forældre eller folkeskolelærer, eller opspores af sundhedsplejersken under sundhedssamtalerne, som foregår systematisk på 7. klassetrin. Behovssamtaler foregår ved 1-2 samtaler gennem samtykke fra forældre, og kan omhandle et bredt spekter af problemstillinger relateret til den unges mentale sundhed såsom kropslig forståelse, læringsrelaterede problematikker og trivselsproblemer, hvor sundhedsplejersken bruger sin faglige- og forskningsmæssige viden i kraft af sin autorisation
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge
Evaluering:	Der er ingen evaluering af behovssamtaler

DE SOCIALE MEDIEAMBASSADØRER

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Blev indført i år 2013 på baggrund af et stigende behov blandt unge for at kende til omgangen med sociale medier
For hvem:	Tilbud til alle unge i udkolingen i Aalborg Kommune
Formål:	At give unge i udkolingen et sundt fundament for tilgangen til- og brugen af sociale medier
Indsatsen:	De Sociale Medieambassadører er et tilbud til skolernes 7.-10. klassesetrin, hvor de unge undervises i De Sociale Medieambassadørers materiale, som er udviklet på baggrund af forskning som pågår i Kommunikation og Digitale medier på Aalborg Universitet. Undervisningen varetages af studerende fra Aalborg Universitet og består i en dobbeltlektion á 1,5-2 timers varighed.
Udgifter:	Den enkelte skole betaler 500 kroner per klasse, hvorefter UngAalborg afholder resterende udgifter
Evaluering:	I år 2015 er der foretaget en evaluering, som er forelagt UngAalborgs bestyrelse

DESTINATION TRIVSEL

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Skoler, Skolerne
Vedtaget/indført:	Destination Trivsel er et initiativ fra <i>Sex og Samfund</i> . Initiativet blev gennemført i perioden år 2014-2017, og der arbejdes nu med materialet, som en integreret og permanent del på Aalborg Kommunes folkeskoler
For hvem:	Tilbud til alle SSP lærere og trivselspersoner på Aalborg Kommunes folkeskoler, som danner afsæt for at arbejde med indsatsen på alle børn og unge i Aalborg Kommunes folkeskoler
Formål:	At styrke det trivselsfremmende arbejde i skolen gennem en systematisk undervisningsindsats, hvor trivselstematikker integreres i fagene. Dette skal skabe trivsel og mental sundhed blandt børn og unge, og mindske den sociale ulighed i sundhed
Indsatsen:	Destination Trivsel består i 15 læringsforløb fordelt på indskolingen, mellemtrinet og udskolingen. Udskolingen har således fem læringsforløb bestående af; sprog, køn og seksualitet, krop, ensomhed og sociale medier. Disse fem læringsforløb integreres i klasseundervisningen i ét eller flere fag for eksempel dansk, historie, billedkunst, idræt og samfundsfag
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Den enkelte skole afholder selv udgifter til for eksempel materialer
Evaluerings:	Er sket på baggrund af kvalitative interviews med elever, lærere, pædagoger, skoleledere og forældre. Hovedfokus i evalueringen har været elevernes perspektiv på trivsel og fremme af trivsel. Evalueringen er sammenfattet i "Afslutningsrapport for projekt Destination Trivsel – Resultater og anbefalinger til en trivselsfremmende indsats i skolen". Evalueringsrapporten er fra år 2017

DIT LIV PÅ NETTET

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Skoler, Skolerne
Vedtaget/indført:	Vedtaget i år 2015 på baggrund af drøftelser i netværk for skolernes SSP og trivselspersoner. Indsatsen foregår som en permanent indsats på angivne klassetrin
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod alle elever på 2.-, 4.-, 6.- og 8. klassetrin
Formål:	At give elever fundament for at begå sig på Internettet, og at undgå at blive inddraget i uheldige netværk, som kan føre til mistro og få negativ indflydelse på den mentale sundhed
Indsatsen:	Dit liv på Nettet foregår gennem læringsmateriale bestående af autentiske cases, film, fakta og historier, som skal medvirke til refleksion hos den enkelte elev, og hvor etiske dilemmaer drøftes. Indsatsen foregår via klasseundervisning, som ofte varetages af trivselsperson eller anden kyndig medarbejder, og foregår som minimum i to lektioner på ovennævnte klassetrin. Læringsmaterialet er tilpasset niveauet, forudsætninger og elevernes præferencer på de enkelte klassetrin, og foregår gennem seneste viden fra Center for Digital Pædagogik
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Finansieringen foregår gennem Skoleforvaltningen
Evaluering:	Den oprindelige arbejdsgruppe for Dit liv på Nettet evaluerer læringsmaterialet efter hvert skoleår med henblik på eventuelle justeringer. Ligeledes foretages der en evaluering af Dit liv på Nettet under netværksmødet for SSP og trivselsperson årligt i maj måned

DROP-OUT INDSATSEN

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Skoler, Skolerne
Vedtaget/indført:	Politisk vedtaget i Skoleudvalg og Familie- og Socialudvalg i år 2001 med et forskelligt fokus år for år. Indsatsen foregår som en permanent indsats
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod alle børn og unge som har et bekymrende fravær fra Aalborg Kommunes folkeskoler
Formål:	At mindske antallet af elever med bekymrende fravær, og lægge en handleplan for eleven så skolegangen kan fortsætte i trivsel
Indsatsen:	<p>Den enkelte skole i Aalborg Kommune modtager én gang ugentligt en mail med de elever, der har et bekymrende fravær. Hvis skolen vurderer, at fraværet ikke blot skyldes banalitet såsom influenza, sendes typisk et brev til eleven og forældrene. Nogle skoler inviterer også til en "bekymringssamtale". Fortsætter fraværet herefter, udarbejdes der en handleplan. Strækker fraværet sig over otte uger, skal skolen underrette og inddrage PPR's fraværskonsulenter i elevens sag. Det er typisk skolens trivselsperson, som varetager denne opgave. Bekymrende fravær defineres som:</p> <ul style="list-style-type: none">- 5 sammenhængende dage med sygdom/ulovligt fravær- 7 dage ud af 20 dage med sygdom/ulovligt fravær- 15 dage ud af 60 dage med sygdom/ulovligt fravær <p>I Skoleforvaltningen modtager man ligeledes én gang ugentligt en mail med de elever, som inden for de seneste 200 dage, har haft mere end 40 dages sygdom/ulovligt fravær. Disse elever følger PPR's fraværskonsulenter op på ved at tage kontakt til skolen med henblik på afklaring af årsag for fraværet og eventuelle initiativer. Ofte bringes elevens sag på et trivselsforum</p>
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Trivselspersonen som oftest følger op på Drop-Out er delvist finansieret af Skoleforvaltningen og dels af skolens eget budget. PPR's fraværskonsulenter er finansieret af PPR
Evaluerings:	Der er ingen gennemført evaluering på selve Drop-Out Indsatsen, men hvert forløb med en elev drøftes løbende

ENKA

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Indsatsen er kommunalt indført i år 2011, som indsats i forbindelse med Drop-Out Indsatsen. Indsatsen er indført som en permanent ordning
For hvem:	Tilbud til alle unge i alderen 14-18 år, som oplever problemer med almen skolegang. Årligt deltager cirka 45 unge i ENKA, med en ligelig kønsfordeling
Formål:	At afklare faglige forudsætninger, generhverve lysten til læring, skabe troen på egne muligheder, udvikle personlige og sociale kompetencer
Indsatsen:	ENKA er et fagligt-, socialt og personligt afklaringsforløb for unge, som ikke med udbytte frekventerer aktuelt skoletilbud. De unge er ofte drop-out truede elever, som af forskellige årsager, for eksempel, ensomhed, angst og hjemlige forhold, ikke kan administrere en almen skolegang. Gennem ENKA får den enkelte unge et individuelt tilpasset forløb på mellem 1-4 skoledage ugentligt, med en varighed over 6-18 måneder. ENKA foregår i et tæt samarbejde med den unge, forældre, UU-vejleder, PPR-medarbejder og rådgiver fra Familiegrupperne. ENKA består således i et tværprofessionelt samarbejde omkring den unge, hvilket foregår gennem et teoretisk afsæt i social læringsteori
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. UngAalborg afholder udgifter til indsatsen. Deltagelse i indsatsen per ung er 44.000 kroner årligt
Evaluering:	ENKA indgår som en del af årsrapporten for år 2017/2018 med beregninger samt resultater for UU-Aalborg. Der er således ikke en egentlig evaluering af indsatsen ENKA

FLYGTNINGEPSYKOLOGER

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Skoler, PPR
Vedtaget/indført:	Indført som et permanent kommunalt initiativ i år 2016, hvor flere flygtninge kom til Danmark fra konfliktramte lande
For hvem:	Tilbud til alle flygtningeelever. I gennemsnit deltager 25 elever per år med en overvægt af drenge
Formål:	At skabe trivsel i skolen for elever med flygtningebaggrund, som oplever udfordringer hermed
Indsatsen:	<p>Flygtningepsykologerne hjælper gennem forskellige tiltag, som tager afsæt i tværkulturel psykologi, psykotraumatologi og neurosekventiel teori, som skal hjælpe med at målrette indsætter for de udfordringer, som flygtningebarnet kan opleve i relation til trivsel i skolen. Tiltagene kan bestå i:</p> <ul style="list-style-type: none">- Analysemøder, hvor lærere, pædagoger og forældre får rådgivning og vejledning i forhold til at arbejde- og være sammen med et flygtningebarn- Psykologiske undersøgelser, hvor flygtningebarnets behov afdækkes med det formål at blive mere præcis for de særlige behov i undervisningen og på skolen, som flygtningebarnet kan have- Oplæg for personalegrupper, hvor flygtningepsykologer giver skolens personale et bredt kendskab til for eksempel traumer, og traumatiserede flygtningebørns behov
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge
Evaluering:	Der er ingen evaluering på indsatsen

FRAVÆRSKONSULENTER

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Skoler, PPR
Vedtaget/indført:	Indført i år 2012 som en permanent indsats på baggrund af beslutninger foretaget i Skoleforvaltningen og i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod unge som har et fravær på mere end 8 uger årligt
Formål:	At afdække forhold i den unges livssituation, som kan hæmme skolefremmøde
Indsatsen:	Indsatsen er teoretisk funderet i en udviklingsøkologisk- og systemteoretisk ramme; Urie Bronfenbrenner, samt den skotske metode "Getting it right for every child", og består i, at to skolesocialrådgivere fra PPR med særlig viden om skolefravær indkalder den unge, skolen, forældre, Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU), fritidscentre etc. til et analysemøde, hvor den unges livssituation afdækkes i forhold til tilrettelæggelse af en individuel plan, som skal sikre en stabil skolegang i trivsel. Den unge er her en central figurant. Den unge skal følge planen, og afsluttes først, når dette er opnået
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge
Evaluering:	Indsatsen evalueres løbende kvalitativt. En egentlig evaluering af handlevejledningen for Fraværskonsulenter forventes at blive foretaget i efteråret 2018

GROW

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Opstået som en kommunal indsats i år 2017 på baggrund af idégenerering i projektgruppe i UngAalborg, og sat i stand i et samarbejde med UU-Aalborg og to folkeskolelærere fra én af Aalborg Kommunes folkeskoler
For hvem:	Tilbud til unge på 7.-10. klassetrin, som er ordblinde. Årligt er der cirka 84 deltagende unge, med en overvægt af drenge
Formål:	At unge opnår indsigt i egne ressourcer og handlemuligheder, og derigennem oplever styrket livsduelighed som ordblinde
Indsatsen:	GROW afvikles over én uge, seks gange årligt, af et tværprofessionelt team, hvor den unge er med i aktiviteter, som veksler mellem praktisk træning i brug af IT-understøttede hjælpeprogrammer, samtaler med udgangspunkt i den enkelte unge og teaterøvelser med fokus på tillid og selvtillid. De unge får gennem GROW motivation til at påbegynde en positiv udvikling i forhold til trivsel, coping og drømme for fremtiden ved et teoretisk afsæt i positiv psykologi og viden om læreprocesser
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Skoleforvaltningen afholder udgifter for indsatsen
Evaluerings:	Før den unges deltagelse i GROW afholdes der et forventningsafstemningsmøde mellem den unge, forældre og underviser. Efter den unges deltagelse i GROW evalueres den unges deltagelse i indsatsen med afsæt i de forventninger, den unge måtte have

KROP OG IDENTITET

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Indført som en del af UngAalborgs indsatser
For hvem:	Tilbud til alle børn og unge i grundskolen
Formål:	At formidle viden om kroppen til at skabe tryghed og accept for den man er
Indsatsen:	Krop og Identitet er et valgfag/temadag, som udbydes af UngAalborg. Indsatsen foregår som undervisning med indhold som; Selvtillid, selvværd, kropsbevidsthed og seksualitet, og dialog om de følelser man kan have som ung. I undervisningen er der desuden en anonym brevkasse, hvor den unge kan nedskrive spørgsmål, som besvares løbende i undervisningen
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. De enkelte skoler afholder udgifterne til køb af valgfaget, mens UngAalborg afholder udgifter til materialer og løn til underviser
Evaluering:	Der er ingen evaluering af indsatsen

KØN, KROP OG SAMFUND

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Indført i år 2018 på baggrund af en vurdering om behov. Indsatsen har ikke været købt af skolerne endnu
For hvem:	Tilbud til alle børn og unge i grundskolen
Formål:	At give unge viden og handlekompetence i relation til egen personlighed og krop
Indsatsen:	Køn, krop og samfund er et valgfag, som udbydes af UngAalborg. Indsatsen foregår som undervisning i grupper, hvor emner som; identitet, krop og grænser tages op. Der afsættes cirka 30 lektioner per årgang
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. De enkelte skoler afholder udgifterne til køb af valgfaget, mens UngAalborg afholder udgifter til materialer og løn til underviser
Evaluering:	Der er ingen evaluering af indsatsen

LOA

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Opstod som en permanent indsats i år 2013 som en metafor i samtale med unge omkring 'at rejse ud'
For hvem:	Tilbud til alle unge på 7.-10. klassetrin. Et typisk forløb afvikles med cirka 22 unge, men LOA kan rumme 28. Cirka 75-100 unge benytter sig årligt af LOA, med en ligelig fordeling i køn
Formål:	At opnå styrket selvværd, selvtillid og motivation gennem viden, færdigheder og kompetencer inden for sejlads, natur, håndværk, samfundsfag, coaching og teambuilding
Indsatsen:	Loa er en indsats, som udbydes som valgfag af UngAalborg, og som medvirker til udvikling af den unge både individuelt og sammen med andre. De unge lærer at sejle skibet LOA, og undervises blandt andet i kultur, historie og foreningsliv. Der sejles i én uge, fire gange årligt
Udgifter:	Finansieringen til LOA foregår forskelligt. Det koster 35.000 kroner for en uges sejlads med 22 unge og tre voksne
Evaluering:	Der er ingen evaluering af indsatsen

LÆRINGSLOKOMOTIVET

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Indført som en kommunal tidsbegrænset indsats i perioden år 2017-2019, som en del af en større national indsats støttet af Ungdomsskoleforeningen og Egmont Fonden
For hvem:	Tilbud til alle unge på 7.-8. klassetrin som er motiveret for positiv udvikling i relation til læring, så de kan højne deres faglige niveau og styrke deres personlige og sociale kompetencer
Formål:	At styrke den unges faglige, sociale og personlige kompetencer gennem fokus på kerneopgaven – de unges læring, dannelse, trivsel og demokratiopfattelse
Indsatsen:	Læringslokomotivet er en indsats, hvor unge er i et intensivt læringsforløb på tre uger, med fokus på udvikling af strategier for egen læring kombineret med coachende samtaler. Læringslokomotivet foregår gennem direkte tilknytning til ungdomsskolelærer, folkeskolelærer, dramaunderviser, coach, pædagog, projektleder og unge som rollemodeller, og foregår på en lejrskole med overnatninger. Der arbejdes med afsæt i materiale udviklet af Egmont Fonden, samt materiale udarbejdet af UngAalborg, funderet i læringsteori
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Læringslokomotivet finansieres af UngAalborg med støtte fra Skoleforvaltningen og Egmont Fonden
Evaluering:	Der er ingen evaluering af læringslokomotivet lokalt i Aalborg. Der er dog i år 2018 udkommet en foreløbig evalueringsrapport, som via spørgeskema, udarbejdet af Epinion, har til formål at måle den personlige og sociale progression hos den unge. Evalueringsrapportens titel er "Evaluering af Læringslokomotivet – Intensive Læringsforløb"

MESTRINGSORIENTERED E SAMTALER

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Skoler, PPR
Vedtaget/indført:	Udviklet og afprøvet i foråret år 2018, og er under fortsat udvikling. Indgår som en indsats i forhold til PPR's indsats for angst og ængstelige børn og unge
For hvem:	Tilbud til unge i alderen 13-17 år, hvor mistrivsel, angst og ængstelighed hæmmer skolegangen for eksempel grundet social angst eller præstationsangst
Formål:	At give den unge forståelse for kroppen og viden om, hvordan denne beroliges, så den unge oplever trivsel og kan håndtere sin angst og ængstelighed
Indsatsen:	Mestringsorienterede Samtaler foregår som gruppesamtaler inspireret fra kognitiv terapi og social læringsteori, hvor unge deler deres erfaringer med de udfordringer, de oplever, og hvordan de mestrer disse. De unge modtager et forløb på 5-6 samtaler, hvor de også lærer om, hvordan de kan berolige deres krop og forstå kroppens reaktioner. Der arbejdes med afsæt i kognitiv terapi, social læringsteori samt ressourceorienteret fysioterapi. De unge tilkobles indsatsen gennem skolens psykolog, typisk som ønske fra forældre, den unge selv eller skolen, og gruppesamtalerne gennemføres på skolerne
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge
Evaluering:	Indsatsen er under fortsat udvikling, så der er ikke nogen evaluering

MIND BOOST

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Indført i år 2018, som en permanent indsats
For hvem:	Tilbud til alle børn og unge i grundskole
Formål:	At unge arbejder med deres mentale sundhed gennem øvelser, så de tilegner sig et "growing mindset" med fokus på trivsel, egne evner og potentialer
Indsatsen:	Mind Boost er et valgfag for grundskolen, udbudt af UngAalborg, som består af 30 lektioner per klassetrin. Det foregår gennem undervisning på klassen i identitet, trivsel og fællesskab, gennem et afsæt fra positiv psykologi og pædagogisk filosofi. Underviserne i Mind Boost har en pædagogisk og/eller psykologisk viden og erfaring
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Den enkelte skole køber valgfaget af UngAalborg
Evaluering:	Der er ingen evaluering. Der er planlagt evaluering til December år 2018 af underviser og elever

PRÆSENTATIONSTEKNIK

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Indført som en permanent indsats i år 2017
For hvem:	Tilbud til alle unge i udkolingen, men særligt dem som har angst ved at fremlægge og tale foran andre
Formål:	At styrke unges kompetencer til at mærke sig selv og egen krop, når de skal stille sig op foran andre.
Indsatsen:	Præsentationsteknik er et valgfag bestående af 30 lektioner per klassetrin, som udbydes af UngAalborg. Der undervises i materiale udarbejdet af UngAalborg og tv-klip fra DR's arkiv med et afsæt i teori
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Den enkelte skole afholder udgifter
Evaluering:	Der evalueres af underviser efter hvert forløb

PSYKISK FØRSTEHJÆLP

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Blev indført i år 2017 som en tidsbegrænset indsats, som et led i UngAalborgs strategi med at styrke den mentale sundhed. Temadagen har endnu ikke været tilkøbt af skolerne
For hvem:	Tilbud til alle unge, men særligt unge i risiko, og voksne som beskæftiger sig med unge i mistrivsel
Formål:	At unge opnår handlekompetence i forhold til egen og andres mistrivsel
Indsatsen:	Udbydes som temadag af UngAalborg, med en certificeret instruktør i psykisk førstehjælp. Temadagen forløber i grupper, hvor de unge og folkeskolelærer får en styrket forståelse for tegn på mistrivsel og psykisk sygdom, og øget handlekompetence i relation hertil. Underviseren arbejder med afsæt i kognitiv adfærdsterapi og positiv psykologi, gennem materiale fra PsykiatriFonden og eget udviklet materiale fra UngAalborg
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Udgifter til kurset afholdes af aftager
Evaluerings:	Der er ingen evaluering af indsatsen

PSYKOLOGI

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Indført som en del af UngAalborg
For hvem:	Tilbud til alle unge i udkolingen
Formål:	At unge opnår indsigt i de følelser, som man kan opleve som ung, og får indsigt i egen trivsel, så læring og trivsel kan fremmes
Indsatsen:	Psykologi er et valgfag, som udbydes af UngAalborg. UngAalborg afsætter én underviser i 2,5 lektion til en klasse på op til 20 elever, hvor et forløb for eksempel kan bestå i 30 timer undervisning i Psykologi, fordelt over 12 uger med 2,5 lektion per gang. Indsatsen foregår som undervisning, hvor unge opnår viden og kendskab til emner som; perceptionspsykologi, personlighedspsykologi og positiv psykologi
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. De enkelte skoler afholder udgifterne til køb af valgfaget, mens UngAalborg afholder udgifter til materialer og løn til underviser
Evaluering:	Der er ingen evaluering af indsatsen

RUSMIDDELSEMINAR

Forvaltning:	Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Børne- og Familieafdelingen, Center for Tværfaglig Forebyggelse
Vedtaget/indført:	Indført som en permanent indsats i år 2014 på baggrund af viden om sammenhængen mellem trivsel og unges brug af rusmidler. Foregår i et samarbejde med Skoleforvaltningen. Indsatsen er en del af sundhedsaftalen
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod alle unge på 8. klassetrin. Der afholdes årligt et 4-dages rusmiddelseminar
Formål:	At unges trivsel øges gennem viden og oplysning om rusmidler
Indsatsen:	Rusmiddelseminar afholdes over fire dage i 8. klasse, hvor de unge arbejder projektorienteret med et emne inden for rusmidler, som de over dagene fordyber sig i. Første dag afholdes der et inspirationsoplæg for de unge, hvorefter de unge arbejder projektorienteret med udarbejdelse af en stand med informationsmateriale om det emne indenfor rusmidler, som de vil fordybe sig i. Over de fire dage er der forebyggelsesbetjente fra Nordjyllands Politi tilstede, som er behjælpelig med spørgsmål, viden og hjælp. Rusmiddelseminaret afsluttes på 4. dagen med et aftenarrangement, hvor forældre inviteres til at høre om de unges formidling af deres stand. Herudover afholder en repræsentant fra Nordjyllands Politi et oplæg for forældrene blandt andet i forhold til lokale udfordringer på området
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Finansieringen af rusmiddelseminar foregår via det kommunale budget til socialområdet
Evaluering:	Rusmiddelseminar evalueres gennem spørgeskema efter hvert 4-dages seminar af de unge, forældre og de involverede professionelle

SEKSUEL SUNDHED

Forvaltning:	Familie- og beskæftigelsesforvaltningen, Børne- og Familieafdelingen, Center for Tværfaglig Forebyggelse, Sundhedsplejen
Vedtaget/indført:	Vedtaget ved lov om 'Bekendtgørelse om forebyggende sundhedsydelser for børn og unge'. Indsatsen foregår således som en permanent indsats
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod alle unge på 8. klassetrin
Formål:	At oplyse unge omkring mentale og fysiske forandringer, som unge kan opleve i relation til deres seksualitet
Indsatsen:	Seksuel Sundhed er en indsats som varetages i skolen af skolesundhedsplejersken. Indsatsen foregår i et tæt samarbejde med folkeskolelærere, og foregår på 8. klassetrin i to lektioner. Sundhedsplejersken oplyser de unge med afsæt i teori og aktuel viden om seksuel sundhed, hvor de unge har mulighed for at stille spørgsmål og være i dialog med en fagprofessionel
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge
Evaluering:	Der er ingen evaluering af indsatsen

SELVUDVIKLING – UNG IDENTITET

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Vedtaget på baggrund af idégenerering fra UngAalborg
For hvem:	Tilbud for alle unge på 7-10. klassetrin. Til temadagen kan der være op til 25 unge på et hold
Formål:	At den unge udvikler robusthed og metode gennem en temadag med fokus på selvudvikling og trivsel
Indsatsen:	Selvudvikling – ung identitet udbydes som en temadag af UngAalborg. Indsatsen foregår som undervisning i emner som; selvværd, angst, fællesskab, robusthed, kropskultur og sundhed
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Efterspørger afholder udgifter til deltagelse, som udregnes på baggrund af antal tilmeldte unge samt antal tilmeldte folkeskolelærere
Evaluering:	Der er ingen evaluering af indsatsen

SEXUALISTERNE

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Indført i år 1989 og kom til Aalborg i år 2002 ved initiativ af Ungdomsringen. Sexualisterne fungerer nu i et samarbejde mellem UngAalborg og Ungdomsringen, og administreres gennem konceptet Ung til Ung
For hvem:	Tilbud for alle unge i udskolingen i Aalborg Kommune
Formål:	At unge gennem andre unge opnår fortrolighed med sex, krop og følelser
Indsatsen:	Sexualisterne er en gruppe af unge, som informerer unge om følelser, krop, sex og prævention, i en relation til det at være ung. Sexualisterne består i øjeblikket i en gruppe af syv piger og tre drenge, som tager ud og møder de unge, for eksempel på skolen eller i fritidsklub, hvor de afholder undervisning i typisk to lektioner. Lektionerne kan tilrettelægges, så det imødekommer et specifikt ønske fra efterspørger
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. De enkelte skoler afholder udgifter ved tilkøb af Sexualisterne. Resten finansieres af UngAalborg og Ungdomsringen
Evaluering:	Ungdomsringen er evalueret på baggrund af et større udviklings- og evalueringsprojekt med Sexualisterne

SOCIALRÅDGIVERE UDEN MYNDIGHED

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Skoler, Skolerne
Vedtaget/indført:	Indført i år 2015 ved en politisk beslutning i Skoleudvalget og Familie- og Socialudvalget. Foregår som en permanent indsats
For hvem:	Tilbud rettet mod personale, forældre samt børn og unge i mistrivsel samt sårbare og udsatte børn og unge
Formål:	At yde en tidlig indsats så elevens vanskeligheder ikke udvikler sig, og så forståelse og dialog mellem familien og skolen integreres, når der er bekymringer for mistrivsel
Indsatsen:	<p>Socialrådgiver uden Myndighed arbejder med afsæt i en politisk besluttet samarbejdsaftale og funktionsbeskrivelse, hvor måden det udmøntes er forskelligt, da det er den enkelte skoles opgave at fastlægge, hvilke konkrete arbejdsopgaver Socialrådgiveren uden Myndighed skal løse. Det er således den enkelte skole, der selv fastlægger procedurer, aktiviteter etc., i forhold til det behov der er. Konkrete opgaver som Socialrådgivere uden Myndighed har, er:</p> <ul style="list-style-type: none">- Rådgivning til børn og deres forældre- Rådgivning til lærere og skole- Koordinering af skolens og familiegruppens indsats- Samarbejde med relevante ressourcepersoner
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Indsatsen er centralt finansieret af i alt to stillinger svarende til 1 million kroner. Udgifter til for eksempel transport afholdes af Familiegruppen
Evaluering:	I år 2016 blev der udarbejdet en evaluering af Kvalitetsenheden i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen. På baggrund heraf blev indsatsen besluttet at permanentgøre

SSP OG TRIVSEL

Forvaltning:	Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Børne- og Familieafdelingen, Center for Tværfaglig Forebyggelse
Vedtaget/indført:	Vedtaget som en del af Retsplejelovens § 115. I Aalborg Kommune anses SSP-arbejdet og Trivsel som uadskillelige, da der er flere sammenfald i både målgruppe, indsatser og deltagere. Derfor adskiller Aalborg Kommune sig fra andre ved at kalde indsatsen for SSP og Trivsel, og ikke kun SSP
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod alle unge. Der arbejdes forebyggende med alle unge, lige såvel som der arbejdes med en ung eller grupper af unge, som har en bekymrende adfærd
Formål:	At fremme unges trivsel gennem en ressource- og helhedsorienteret indsats i et tæt og forpligtende samarbejde med relevante aktører
Indsatsen:	SSP og Trivsel er et samarbejde mellem en konsulent fra Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Skoleforvaltningen og Politi. Det foregår gennem forskellige arbejdsformer, herunder undervisning, facilitering, koordinering og vejledning i en forståelse af, at trivsel har en væsentlig betydning for unges adfærd herunder deres (mis-) brug af rusmidler, risikoadfærd og kriminalitet. Der arbejdes derfor (jvfr. forebyggelsestrekanten) med at skabe gode, trygge og udviklende vilkår for alle i samfundet
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Indsatsen er forlodsfinansieret/politisk finansieret
Evaluering:	Indsatsen evalueres løbende mellem berørte parter

STAMMEGRUPPEFORLØB

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Skoler, PPR
Vedtaget/indført:	Indført i år 1999 efter en national indsats i forhold til unge med stammevanskeligheder. Indsatsen er permanent
For hvem:	Tilbud til alle unge på 7.-10. klassetrin som har stammevanskeligheder. Der er cirka 14-16 unge i indsatsen, som tilbydes hvert 2. år. Cirka 20 % af de unge er piger
Formål:	At sikre at stammen ikke udvikler sig til at blive et psykologisk problem, som medfører mistro og social isolation
Indsatsen:	Den unge henvises af skolens talepædagog til indsatsen, som er funderet i en kognitiv tilgang, en løsningsfokuseret tilgang samt inspireret af non-avoidance behandling. Indsatsen foregår i grupper, med mulighed for tilpasning efter individuelle behov, og er faciliteret af to talepædagoger. Stamme gruppeforløb består i et 2-dages forløb, hvor der er fokus på; viden om stammen, taleteknisk praksis, eksamensteknik, håndteringsstrategier samt oplevelsen af selvaccept. Både forud og efter forløbet mødes den unge, forældre og talepædagog og taler informationer og strategier igennem, så den unge, forældre og andre personer kan lære at tackle den unges stammen og støtte den unge i forhold til trivsel trods stammen
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Indsatsen foregår i eksterne lokaler fra skolen, hvor forældre afholder udgift til transport. PPR afholder udgifter til de fagpersoner, som er stillet til rådighed for indsatsen
Evaluering:	Der gennemføres interne slutevalueringer efter hvert forløb

STOL PÅ DIG SELV OG ANDRE

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Indført som en del af UngAalborg
For hvem:	Tilbud til alle unge i udkolingen
Formål:	At unge opnår at være tro mod sig selv og have tillid til andre for derigennem at opnå trivsel
Indsatsen:	Stol På Dig Selv og Andre er en temadag udbudt af UngAalborg. Indsatsen foregår gennem teaterøvelser, hvor unge lærer at give sig til kende, og lytte til andre
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Udgifter til tilkøb af temadagen afholdes af den enkelte skole
Evaluering:	Der er ingen evaluering af indsatsen

SUNDHEDSSAMTALER

Forvaltning:	Familie- og beskæftigelsesforvaltningen, Børne- og Familieafdelingen, Center for Tværfaglig Forebyggelse, Sundhedsplejen
Vedtaget/indført:	Vedtaget ved lov om 'Bekendtgørelse om forebyggende sundhedsydelser for børn og unge'. Indsatsen foregår således som en permanent indsats
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod alle unge på 7. klassetrin
Formål:	At tale med den unge om balancen i sundhed
Indsatsen:	Sundhedssamtaler foregår én gang årligt på 7. klassetrin, og kan foregå både individuelt og i grupper. Sundhedssamtaler varetages af skolesundhedsplejersken, som arbejder i et metodeteoretisk afsæt, som kaldes; Sundhedsblomsten. Sundhedssamtaler foregår gennem dialog med den/de unge i forhold til deres generelle sundhed og trivsel
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge
Evaluering:	Der er ingen evaluering af Sundhedssamtaler

TRIVSELSMEDARBEJDER I UNGAUC TEAM

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Indført i år 2009 som en permanent indsats
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod alle unge, som er tilkøbet UngAUC
Formål:	At fremme trivsel blandt unge som er en del af UngAUC
Indsatsen:	Trivselsmedarbejder i UngAUC Team arbejder for den enkelte unges trivsel gennem en helhedsorienteret indsats, som en del af målet for UngAUC. Indsatsen består i individuelle- og gruppe samtaler med unge, sparring til teamet omkring den unge, og et tværfagligt samarbejde blandt andet med lærere, ledelse, rådgivere, mentorer, UU og PPR omkring den unge. Trivselsmedarbejderen arbejder i et afsæt af systemteoretisk tænkning
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Udgifter afholdes som en integreret del af det samlede tilbud ved UngAUC
Evaluering:	Indsatsen er evalueret som en del af en samlet evaluering af UngAUC

TRIVSELSPERSON

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Skoler, Skolerne
Vedtaget/indført:	Indført som en permanent indsats i år 2007 på baggrund af et projekt der skulle øge børn og unges trivsel i Aalborg Kommune
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod alle børn og unge i Aalborg Kommunes folkeskoler, men med et særligt fokus på børn i mistrivsel. Alle Aalborg Kommunes folkeskoler har som minimum én trivselsperson tilkøbt den enkelte skole. Trivselspersonen er enten uddannet folkeskolelærer eller pædagog. Generelt ses en overvægt af kvinder i funktionen som trivselsperson
Formål:	Trivselspersonen skal være frontløber for alle børns trivsel, og være sparringspartner og ressourceperson for elever, medarbejdere og forældre. Trivselspersonen arbejder forebyggende med alle børn, og kan arbejde specifikt i forhold til konkrete problemstillinger på individ- og/eller klasseniveau. Trivselspersonen er desuden koordinerende i forhold til sin indsats overfor SSP-medarbejdere, inklusionsvejleder og socialrådgivere, og forventes at have et tæt samarbejde med den faste kontaktperson fra Familieafdelingen samt PPR-psykologen og sundhedsplejersken
Indsatsen:	<p>Trivselspersonens opgaver er opdelt i <i>faste opgaver</i> og <i>potentielle opgaver</i>. De <i>faste opgaver</i> består i:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Deltagelse i trivselsfora2. Tovholder for indsatser omkring fravær og Drop-Out,3. Bindeled imellem skole, PPR og Familie-og Beskæftigelsesforvaltningen4. Medvirke til opfølgning og fastsættelse af mål blandt i forhold til mobning5. Deltagelse i kommunale netværksmøder for trivselspersoner6. Samtaler med klasser omkring trivsel7. Rådgivning af forældre til børn der mistrives8. Dialog med skoleledelse i forhold til skolens trivselsindsats <p><i>Potentielle opgaver</i> som trivselspersonen kan blive involveret i er: klassearbejde, sorggrupper, skilsmissegrupper, stille unge-grupper, den gode klasse, hente elever på bopæl, klassekonferencer, arbejde med sociale relationer i klasserne, forebyggende aktiviteter og indskrivningssamtaler.</p>
Udgifter:	Der er afsat 5,6 millioner til trivsel på skolerne, hvor beløbet til hver enkelt skole fordeles efter forskellige kriterier, herunder skolestørrelse og belastningsgrad. Herudover tilføres hver skole 5000 kroner til trivselsforum
Evaluerings:	Der er foretaget evaluering af trivselspersonens arbejde i år 2010 gennem en spørgeskemaundersøgelse samt interviews af blandt andet trivselspersonerne

på skolerne. Evalueringen blev foretaget i et samarbejde mellem Skoleforvaltningen og Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen. Svarprocenten for trivselspersonerne på Aalborg Kommunes skoler lå på 68 %. På baggrund af en positiv evaluering videreføres og videreudvikles trivselspersonordningen

Trivselsperson har en central betydning for unges mentale sundhed på alle 48 folkeskoler i Aalborg Kommune, hvorfor Skoleforvaltningen har ønsket at se måder hvorpå, indsatsen udmøntes. Trivselsperson eksemplificeres derfor gennem fem forskellige cases, repræsenterende hver sin Trivselsperson på hver sin folkeskole.

Case 1:

Kendetegn: Skole i by med cirka 225 unge i udskoling

Baggrund: Trivselspersonen er uddannet folkeskolelærer med overbygning i form af en pædagogisk diplomuddannelse samt ungecoach. Trivselspersonen deltager desuden i relevante udbudte kurser for sin funktion som trivselsperson. Trivselspersonen har fungeret i funktionen siden opstart af indsatsen i år 2008, og har været med i udarbejdelsen af funktionsbeskrivelsen for trivselspersonen på det pågældende sted. Trivselspersonen er fuldtidsansat med opgaver halvdelen af stillingen som inklusionsvejleder og halvdelen af stillingen som trivselsperson, og varetager desuden funktionen som SSP-lærer. Vedkommende disponerer i vid udstrækning selv over sin tid og sine arbejdsopgaver

De unge: Trivselspersonen arbejder oftest med unge, som i en eller anden udstrækning har problemer med sin identitet – om at finde sig selv som ung, følelsen af at stå uden for fællesskabet og skabelse af et positivt selvbillede

Opgaver: Trivselspersonen varetager individuelle samtaler vedrørende mistrivsel med unge i udskoling, hvor mistrivsel oftest er identificeret gennem lærerne på de enkelte klassetrin. Trivselspersonen omtaler det som *"den unge bruger mig som afløb til at få livet til at hænge sammen"*. Kontakten mellem trivselspersonen og den unge foregår gennem en accept fra forældre, hvor trivselspersonen generelt oplever et godt samarbejde. Foruden individuelle samtaler med unge, varetager trivselspersonen forskellige områder, som er beskrevet i Aalborg Kommunes funktionsbeskrivelse af trivselspersoner. Disse er:

- at være deltagende ved trivselsforum, hvor udfordringer eller problemer med en konkret ung, bringes op af lærer eller forældre, hvor den unge drøftes i et forum af professionelle. Dette angives af trivselspersonen at være velfungerende
- at give sparring/vejledning angående adfærdskontakt og trivsel til forældre og pædagogisk personale
- at være deltagende, og til tider koordinator, ved to årlige netværksmøder for alle skoler og samarbejdspartnere, hvor trivselspersonen anser netværksmøderne som essentielle, for at få sat ansigt på hinanden, hvilket bibringer en lettere kommunikationsvej
- at udforme skolens antimobbestrategi samt sørge for, at denne udmøntes på skolen. Trivselspersonen sidder ydermere med i mobbeklagenævnet i Kommunen. Her laves der handleplaner indenfor 10 dage ved henvendelse om sager med mobning
- at koordinere rusmiddelseminar på 8. klassetrin, hvor rusmiddelseminaret afholdes af konsulenter/klubpædagoger fra Aalborg Kommunes fritidscentre

- at være tovholder for unges fravær i forhold til Drop-Out Indsatsen
- at være koordinator for børnesamtaler
- at afholde 1,5 times lektion årligt på 8. klasses trin i sikker brug af Internettet, hvor de unge får indsigt i, hvordan de kan trives sikkert i den digitale verden
- at være deltagende og koordinator for SamRum

Noget af det der optager trivselspersonen, er sammenhængen mellem læring og trivsel, hvor trivselspersonen mener, at trivsel skaber læring, og at læring kan skabe trivsel

Samarbejde: Trivselspersonen arbejder med afsæt i relations teori, og sætter en ære i at kende sine ansvarsområder blandt andet i forhold til, hvornår eksterne samarbejdspartnere skal involveres for eksempel i forhold til medicinsk behandlingsforløb eller anbringelse. På denne måde anvender trivselspersonen sparringspartnere på tværs af afdelinger og forvaltninger, og anvender på daglig basis sparring med skolens tilkoblede socialrådgiver, som har en delvis ansættelse hos PPR (som fraværskonsulent) og en delvis ansættelse hos den pågældende folkeskole

Case 2:

Kendetegn: Skole i by med cirka 220 unge i udskolingen

Baggrund: Trivselspersonen er uddannet folkeskolelærer med overbygning i form af en specialpædagogisk diplomuddannelse samt ungedoach. Trivselspersonen har fungeret i funktionen siden opstart af indsatsen i år 2008, og er fuldtidsansat med opgaver både som inklusionsvejleder, SSP-lærer og trivselsperson, hvor vedkommende i vid udstrækning er selvdisponerende over sin tid og sine arbejdsopgaver

De unge: Trivselspersonen arbejder oftest med unge, som har identitetsproblematikker i forhold til venner og forældre. Herudover møder trivselspersonen unge, som kan have udfordringer med venskaber, forældre eller voksne på skolen

Opgaver: Trivselspersonen varetager individuelle samtaler vedrørende mistrivsel med unge i udskolingen, hvor mistrivsel oftest er identificeret gennem lærerne på de enkelte klasses trin. Herudover kan trivselspersonen få henvendelser fra forældre, som udtrykker bekymring for deres barn, eller få en henvendelse på den unges eget initiativ. Trivselspersonen er i kontakt med forældre, såfremt deres barn har brug for hjælp, hvilket trivselspersonen generelt oplever stor tilfredshed med fra forældrene. Trivselspersonen afholder desuden også møder, hvor både den unge og forældre er tilstede. Generelt arbejder trivselspersonen i vid udstrækning for et godt gruppefællesskab, som efter trivselspersonens mening, synes at have stor betydning for de unges trivsel. Foruden individuelle samtaler med unge, varetager trivselspersonen opgaver relateret til sin funktion, som også er beskrevet i Aalborg Kommunes funktionsbeskrivelse af trivselspersoner. Disse er:

- at være deltagende og koordinator for trivselsforum, hvor udfordringer eller problemer med en konkret ung, bringes op af lærer eller forældre, hvor den unge drøftes i et forum af professionelle
- at give sparring/vejledning angående adfærdskontakt og trivsel til forældre og pædagogisk personale

- at udforme skolens antimobbestrategi samt sørge for, at denne udmøntes på skolen. Mobning opleves dog ikke som et problem på skolen
- at følge op på de unges fravær jvfr. retningslinjer for Drop-Out Indsatsen
- at være deltagende i to årlige netværksmøder for alle skoler og koordinator for netværksmøder med samarbejdspartnere
- at være deltagende og koordinator for SamRum
- at være koordinator for "den gode klasse"

Noget af det der optager trivselspersonen, er opgaven i "at være barnets stemme"

Samarbejde: Trivselspersonen arbejder gennem en systematisk tilgang, hvor det hele menneske tænkes ind. Således bruger trivselspersonen en høj grad af brugerinvolvering, hvor den unge inddrages for et godt afsæt til løsninger. Trivselspersonen oplever i forbindelse med løsninger et godt samarbejde på tværs af skoler og forvaltninger. Herudover anviser trivselspersonen den unge videre, såfremt problemstillingen kræver mer end det, trivselspersonen har kompetencer til. Trivselsperson er i gang med at oparbejde et samarbejde med en ekstern samarbejdspartner i forbindelse med 'skilsmissegrupper', da trivselsperson oplever et øget behov herfor, og ikke selv oplever, at ressourcerne på skolen rækker

Case 3:

Kendetegn: Skole i oplandet med cirka 125 unge i udskolingen

Baggrund: Trivselspersonen er uddannet folkeskolelærer, og har fungeret som trivselsperson siden år 2013. Trivselspersonen har ønske om faglig opkvalificering i forhold til sin funktion som trivselsperson

Trivselspersonen har 4 timer ugentligt afsat til at arbejde i funktionen som trivselsperson, men oplever at behovet er langt større. Grundet manglende timer er flere opgaver og delindsatser afsat blandt andet til den enkelte klasses folkeskolelærer.

De unge: Trivselspersonen arbejder oftest med unge som, grundet familiens livsvilkår, mistrives. Mistrivslen er ofte grundet i økonomiske forhold, fravær og skilsmisse. Trivselspersonen arbejder ofte i et meget tæt samarbejde med forældrene, hvor det ofte er hele familien, som trivselspersonen gør en indsats for

Opgaver: Trivselspersonen varetager individuelle samtaler vedrørende mistrivsel med unge i udskolingen, hvor mistrivslen oftest er identificeret gennem lærerne på de enkelte klassetrin eller forældrene. De unge kontakter ind imellem også trivselspersonen selv. Trivselspersonen er i kontakt med forældre, såfremt deres barn har brug for hjælp, hvilket trivselspersonen generelt oplever stor tilfredshed med fra forældrene., og generelt oplever trivselspersonen samarbejdet med forældrene som kernen. Trivselspersonen afholder desuden også møder, hvor både den unge og forældre er tilstede. Foruden individuelle samtaler med unge, varetager trivselspersonen nogle områder relateret til sin funktion, som også er beskrevet i Aalborg Kommunes funktionsbeskrivelse af trivselspersoner. Disse er:

- at være deltagende i to årlige netværksmøder for alle skoler og samarbejdspartnere

- at være deltagende ved trivselsforum, hvor udfordringer eller problemer med en konkret ung, bringes op af lærer eller forældre, hvor den unge drøftes i et forum af professionelle
- at være tovholder for unges fravær i forhold til Drop-Out Indsatsen
- at være deltagende i SamRum

Trivselspersonen ønsker i højere grad at arbejde forebyggende fremfor, som trivselspersonen udtrykker det, som "brandslukker"

Samarbejde: Trivselspersonen har tæt sparring med skolens inklusionsvejleder, som tidligere har været i funktionen som trivselsperson. Herudover samarbejder trivselspersonen med skolens socialrådgiver, som er på skolen én gang ugentligt. Trivselspersonen har også samarbejde med PPR, hvor skolen selv har udviklet en model for, hvilke problematikker, som skolen og trivselspersonen selv kan varetage, og hvilke problematikker som kræver eksternt samarbejde for eksempel gennem SamRum. Èn gang ugentligt á én time er der på skolen taget initiativ til, at trivselspersonen sammen med fire kollegaer, som også har en særfunktion, mødes med henblik på at afdække faglige- og/eller trivselsproblematikker for relevante unge på skolen. Generelt savner trivselspersonen i højere grad et samarbejde på tværs af skoler og forvaltninger

Case 4:

Kendetegn: Skole i by med cirka 120 unge i udskolingen

Baggrund: Trivselspersonen er uddannet folkeskolelærer, og har fungeret som trivselsperson siden år 2015. Trivselspersonen er ansat i en fuldtidsstilling, hvor halvdelen af timerne er afsat til funktionen som trivselsperson. Herudover varetager trivselspersonen funktionen som UNICEF's rettighedskordinator, SSP-lærer og andre opgaver relateret til børn og unges trivsel. Trivselspersonen har opkvalificeret sig gennem angstklinikken i Aarhus i "CoolKids" og "Chilled", og har kurser samt en coachinguddannelse

De unge: Trivselspersonen arbejder med en mangfoldig gruppe af unge, da en stor del af de unge, er to-sproget. Blandt andet arbejder trivselspersonen med unge piger, som er selvskadende, har selvværdsproblematikker og herudover arbejder trivselspersonen med unge som oplever præstationsangst, identitetsproblematikker samt dysfunktionalitet i familien. Klassearbejde i forbindelse med mistrivsel/udfordringer i klassefællesskabet er også en del af trivselspersonens arbejde med de unge. Fælles for den måde, som trivselspersonen tilgår sit arbejde på, er via "barnets stemme", hvor den unge inddrages i eget forløb i så vid udstrækning, det er muligt

Opgaver: Trivselspersonen varetager individuelle samtaler vedrørende mistrivsel med unge i udskolingen, hvor mistrivsel kan være identificeret gennem lærerne på de enkelte klassetrin eller forældrene. De unge kontakter ofte også trivselspersonen selv. Trivselspersonen benytter, i sit møde med de unge, redskaber fra indsatsen "Chilled", og færdigheder fra sin coachinguddannelse. Såfremt trivselspersonen vurderer, at der skal arbejdes over en længere periode med den unge, eller, at den unge skal have specialhjælp, kontaktes den unges forældre, hvor trivselspersonen anser forældrene, som en vigtig ressource. Foruden individuelle samtaler med unge, varetager trivselspersonen forskellige opgaver relateret til sin funktion, hvor flere af disse også er beskrevet i Aalborg Kommunes funktionsbeskrivelse af trivselspersoner. Disse er:

- at være deltagende i de netværksmøder, som er relevant for det arbejde, som trivselspersonen er i gang med

- at give sparring/vejledning angående adfærdskontakt og trivsel til forældre og pædagogisk personale
- at være deltagende og koordinator for trivselsforum, hvor udfordringer eller problemer med en konkret ung, bringes op af lærer eller forældre, hvor den unge drøftes i et forum af professionelle
- at være tovholder for unges fravær i forhold til Drop-Out Indsatsen
- at udforme skolens antimobbestrategi samt sørge for, at denne udmøntes på skolen. Trivselspersonen sidder ydermere med i mobbeklagenævnet i Kommunen. Her laves der handleplaner indenfor 10 dage ved henvendelse om sager med mobning
- at afholde tre timers lektioner årligt på 8. klassetrin per klasse i sikker brug af Internettet, hvor de unge får indsigt i, hvordan de kan trives sikkert i den digitale verden
- at være deltagende ved forældreaftenen under rusmiddelseminaret
- at undervise og/eller orientere kollegaer i brugen af elementer fra "destination trivsel"
- at deltage og koordinere netværksmøder både på eget initiativ og på opfordring fra socialrådgiver
- at vejlede og udarbejde underretninger og ICS udtalelser i samarbejde med skolens personale
- at være koordinator for "den gode klasse"
- at give råd og vejledning til kollegaer og forældre

Trivselspersonen angiver et ønske om mulighed for sparring med andre, som oplever lignende problematikker med unge, i funktionen som trivselsperson

Samarbejde: Trivselspersonen har et tæt samarbejde med blandt andet SSP-betjent, hvor trivselspersonen oplever det som en fordel, både at være trivselsperson samt SSP-lærer. Herudover er trivselspersonen i tæt dialog med familiegrupperne, i forhold til at tænke i et helhedsperspektiv, når den unge mistrives. Trivselspersonen anvender desuden faglig sparring med socialrådgiver uden myndighed fra FB, sundhedsplejersken, PPR psykolog, og trivselspersonen sidder desuden med som sparringspartner i skolens børnekonference. Børnekonferencen er et lokalt tiltag, som indbefatter faglig sparring til pædagogisk personale, der oplever mistrivsel hos et barn/en ung, og som på baggrund heraf har behov for sparring på tværs af forvaltningstilknytning. Her deltager PPR, Socialrådgiver, Sundhedsplejerske og Trivselsperson i et møde varende 2 x ½ time ugentligt. For børnekonferencen skal der forelægge samtykke fra forældre, for det barn som der ønskes sparring omkring

Case 5:

Kendetegn: Skole i oplandet med cirka 230 unge i udskolingen

Baggrund: Trivselspersonen er uddannet socialpædagog, og har fungeret i funktionen som trivselsperson siden år 2008. Trivselspersonen er desuden uddannet ungecoach, og er lige nu i gang med at opkvalificere sig i forhold til neuropædagogik. Har desuden diverse kurser relateret til funktionen som trivselsperson, blandt andet et modul i inklusion fra diplomuddannelsen i specialpædagogik. Trivselspersonen er ansat i en fuldtidsstilling, med funktionen som trivselsperson

som det primære. Herudover varetager trivselspersonen funktionen som SSP-lærer samt nogle idrætstimer ugentligt

De unge: Trivselspersonen arbejder med unge som oplever angst, skoletræthed og mistro i relation hertil. Desuden oplever flere af de unge, som trivselspersonen er i kontakt med mistro grundet præstations- og forventningspres samt rusmiddelsproblematikker

Opgaver: Trivselspersonen varetager individuelle samtaler med unge der mistrives, når der er behov for det. Men trivselspersonen oplever, at relations pædagogik blandt andet gennem "walk and talk" fungerer rigtig godt, hvorfor denne teknik ofte benyttes. Samtalerne med trivselspersonen kan være foranlediget af lærer, forældre eller den unge selv, hvor trivselspersonen tilstræber at skabe tillid ved at møde de unge, der hvor de er. Trivselspersonen fungerer desuden som støtte i de klasser, hvor en ung og/eller en hel klasse har brug for støtte. Trivselspersonen varetager opgaver relateret til sin funktion, som også er beskrevet i Aalborg Kommunes funktionsbeskrivelse af trivselspersoner. Disse er:

- at være deltagende i de netværksmøder, som er relevant for det arbejde, som trivselspersonen er i gang med
- at give sparring/vejledning angående adfærdskontakt og trivsel til forældre og pædagogisk personale
- at være koordinator ved trivselsforum, hvor udfordringer eller problemer med en konkret ung, bringes op af lærer eller forældre, hvor den unge drøftes i et forum af professionelle. Forinden forummet arbejdes der med afsæt i "barnets stemme"
- at være tovholder for unges fravær i forhold til Drop-Out Indsatsen
- at udforme skolens antimobbestrategi samt sørge for, at denne udmøntes på skolen
- at udarbejde angstforløbs/handlingsplaner for tilbagevenden til skolen
- at være deltagende i SamRum
- at være koordinator for "den gode klasse"

Trivselspersonen oplever generelt, at de opgaver trivselspersonen varetager, stemmer overens med de ressourcer, som trivselspersonen har, og de ressourcer som trivselspersonen tildeles

Samarbejde: Trivselspersonen har tæt daglig sparring med skolens inklusionsvejleder og skolens ledelse. Derudover bruger trivselspersonen skolens PPR-psykolog og FB's socialrådgiver til faglig sparring. Generelt oplever trivselspersonen god sparring med skolens forskellige faggrupper og afdelinger

TURBOFORLØB

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Er indført som en permanent indsats på baggrund af efterspørgsel fra Aalborg Kommune Folkeskoler
For hvem:	Tilbud til alle unge som oplever mistrivsel, og som har svært ved at indgå i fællesskaber eller som har brug for et fagligt løft
Formål:	At øge unges handlekompetence i forhold til trivsel gennem teambuilding
Indsatsen:	Turboforløb er en indsats, som arbejder med individets udfordringer gennem teambuildings aktiviteter, som understøtter faglige og sociale kompetencer. Turboforløb afholdes over en formiddag, en hel dag, eller flere dage, al afhængig af behovet, og kan foregå på den lokale skole, i naturen eller i UngAalborgs faciliteter. De unge er sammen med UngAalborgs Coach og teambuildingsfolk og/eller UngAalborgs specialiserede lærere. Der arbejdes i et teoretisk afsæt omkring "det fælles tredje".
Udgifter:	Der er ingen egbetaling for den unge. Udgifter afholdes af UngAalborg samt den lokale skole. Turboforløb koster cirka 300 kroner i timen
Evaluering:	Turboforløb evalueres efter hvert forløb mellem UngAalborg og den lokale skole

UDSKOLINGSUNDERSØGELSER

Forvaltning:	Sundheds- og Kulturforvaltningen, Afdelingen for Sundhed, Fritid og Landdistrikter, Sundhedscenter Aalborg, Sund Ung-Teamet
Vedtaget/indført:	I år 2008 fik sundhedsplejersker, med sundhedslovens § 121 stk. 2, autorisation til at varetage de lovpligtige ind- og udskolingsundersøgelser på børn og unge, som tidligere blev varetaget af kommunalt ansatte børne-/ungelæger. I den forbindelse fik allerede uddannede sundhedsplejersker efteruddannelse i forhold til varetagelse af opgaven. Varetagelse af ind- og udskolingsundersøgelser er nu en del af specialuddannelsen til sundhedsplejerske. Indsatsen foregår permanent, og som en del af sundhedsaftalen, og er de sidste 4 år varetaget af Sund Ung Teamet i Aalborg ved et tværfagligt team bestående af fire sundhedsplejersker og en børne- og ungelæge
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod alle unge på 9. klassesetring
Formål:	At skabe de bedste betingelser for de unges sundhed og trivsel gennem opsporing, screening og faglige vurderinger
Indsatsen:	Udskolingsundersøgelsen tager afsæt i den unges helbred, hvor det anbefales, at undersøgelsen består i måling af højde og vægt med vurdering af den unges body mass index (BMI), og en høretest. Ved særlige erhvervsvalg foretages der farvesynstest. Herudover afholdes en individuel samtale mellem den unge og sundhedsplejersken, hvor sundhedsplejersken giver råd og vejledning til den unge blandt andet i forhold til sundhedsadfærd, seksuel sundhed, socialt netværk og risikoadfærd. Ved behov for yderligere tiltag for eksempel i forbindelse med mistrivsel, henviser sundhedsplejersken til tværfaglige samarbejdspartnere og/eller til kommunens øvrige tilbud, da udskolingsundersøgelsen ikke giver mulighed for opfølgning med den unge
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge
Evaluering:	Der er ingen evaluering på Udskolingsundersøgelser

UGE SEX

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Udviklet i år 2017 i projektafdelingen i UngAalborg
For hvem:	Tilbud til alle unge i udkolingen
Formål:	At give unge en forståelse af krop, identitet og grænser
Indsatsen:	Uge Sex afholdes én dag om året i skoletiden. Uge Sex har fokus på mental sundhed gennem æstetiske læreprocesser. Dagen varetages af undervisere fra UngAalborg, skuespillere, forfattere og potryslammer
Udgifter:	Den enkelte skole tilmelder sig workshoppen med et deltagergebyr på 500 kroner per klasse. Resten finansieres af UngAalborg
Evaluering:	Uge Sex evalueres mundtligt mellem underviserne. Der er dog på sigt planer om en systematisk evaluering med alle medvirkende skoler

VOXVÆRK

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Indsatsen er kommunalt indført i år 2011
For hvem:	Tilbud til unge i udskolingen som oplever udfordringer med sig selv, har sociale problemer og/eller faglige problemer. Der er cirka 12 unge fordelt ligeligt på køn til hvert af de fire forløb, som der årligt er. Aktører ved VoxVærk vurderer behovet for indsatsen langt større end de fire uger årligt, som indsatsen består i nu
Formål:	At de unge oplever en personlig udvikling i relation til trivsel, selvtillid og selvværd
Indsatsen:	VoxVærk udbydes af UngAalborg og afholdes over en uge, fire gange om året, i dagtimerne fra 08.00-15.30. De unge bliver coachet af to undervisere, så den unge opnår redskaber til handlekompetence i at skabe netværk og udvikle sig personligt. Hver dag består i forskellige aktiviteter, som tager udgangspunkt i den unges behov, hvor kendskab til mekanismer for et negativt tankemønster kan være en aktivitet, som der arbejdes med. Aktiviteterne kan foregå både 1:1, men også i grupper af unge. Forud for forløbet deltager forældre og den unge i en informationsaften, hvor de præsenteres for ugens indhold, arbejdsformer og så gives der desuden praktiske oplysninger. Efter forløbet får forældre og lærer i klassen information om den unges udviklingsmål, så der kan sikres en fortsat positiv udvikling
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. UngAalborg afholder udgifter til eventuelle materialer og kørsel
Evaluering:	Ekstern projektmedarbejder Charlotte Sandager har evalueret indsatsen. Herudover afholdes der cirka 3 uger efter forløbet et opfølgingsmøde med den unge

1.2 INDSATSER UDEN FOR SKOLEUNDERVISNINGEN

ABC FOR MENTAL SUNDHED

Forvaltning:	Sundheds- og Kulturforvaltningen, Afdelingen for Sundhed, Fritid og Landdistrikter, Center for Mental Sundhed
Vedtaget/indført:	Indføres som en afprøvningsfase i år 2016 i Aalborg, efter at indsatsen kom til Danmark i år 2014-2015 fra Australien, hvor indsatsen har eksisteret i mere end 10 år. Indsatsen er et led i arbejdet med Aalborg Kommunes sundhedspolitik, som sætter særligt fokus på mental sundhed, og foregår nu som et permanent fokus i en større del af Aalborg Kommune, blandt andet i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod alle unge (og alle borgere)
Formål:	At skabe forståelse for hvad mental sundhed er og give anvisninger til, hvordan både individet og grupper, kan arbejde med mental sundhed
Indsatsen:	ABC for Mental Sundhed står for <i>Act, Belong, Commit</i> og foregår gennem oplysning fra kampagner og undervisning/oplæg. Kampagnerne består i forskelligt materiale om ABC for Mental Sundhed og uddeling af materiale om konceptet fra Psykiatrifonden, som er en del af partnerskabet omkring ABC for Mental Sundhed. Kampagner kan eksemplificeres ved kampagnen 'Gør noget for din mentale sundhed', som sætter fokus på gode og gratis oplevelsesmuligheder i Aalborg Kommune, som styrker den mentale sundhed. Undervisningen har bestået i, at en konsulent fra Center for Mental Sundhed har undervist og holdt oplæg for cirka 500 medarbejdere og 150 ledere fra 50 afdelinger i Aalborg Kommune i perioden august 2016 - januar 2018 med henblik på at kvalificere deres viden og færdigheder i relation til arbejdet med mental sundhed. Her har blandt andet pædagoger og medarbejdere fra Aalborg Kommunes fritidscentre i Center for Tværfaglig Forebyggelse (CFTF) under Børne- og Familieafdelingen i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen deltaget, hvorved CFTF nu arbejder med afsæt i ABC for Mental Sundhed. I forbindelse med Aalborg Kommunes arbejde med ABC for Mental Sundhed er der købt licens til internetportalen Boblberg.dk.
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Lønudgifter i afprøvningsfasen
Evaluerings:	Sket efter hvert forløb

ABC for Mental Sundhed er forankret i Sundheds- og Kulturforvaltningen i Afdelingen for Sundhed, Fritid og Landdistrikter under Center for Mental Sundhed og er en indsats, som der arbejdes på tværs af afdelinger og forvaltninger med. Måden hvorpå Aalborg Kommunes fritidscentre under CFTF

arbejder hermed eksemplificeres derfor gennem tre tilgange, repræsenterende hver sin måde at arbejde med ABC for Mental Sundhed på.

Eksempel 1: "Lets Talk"

A: Samtaleforum der skaber mulighed for ro og fordybelse, hvor de unge inddeles efter klassetrin

B: De unge får følelsen af at høre til, og kan på tur tale om emner, såsom mobning og ensomhed, hvorved der åbnes op for at italesætte de svære ting, som den unge oplever

C: De unge får oplevelsen af ikke at være alene med deres problemer, og oplever betydningen af at lytte til andre og også at blive lyttet til

Eksempel 2: "Fritidscentrets Fællesskab"

A: Pædagoger arbejder for at få unge ud af hjemmet og ned i fritidscentret, gennem deres viden om unges interesser for eksempelvis computerspil. Pædagogerne introducerer således den unge til klubbens E-Sport lokaler

B: I et konkret tilfælde, oplevede pædagogerne, at i løbet af 4-5 uger blev den unge tryk ved at komme i fritidscentret, og begyndte at deltage i fællesskabet og flere af fritidscentrets andre aktiviteter

C: Den unge oplever hvordan interesser, kan kombineres med et fritidsliv, hvor fællesskaber og trivsel er i højsæde

Eksempel 3: "Alle Er Gode Til Noget"

A: De unge vælger af egen fri vilje at deltage på valgfaget "alle er gode til noget" på dette fritidscenter, hvor der arbejdes med emner som motivation, selvværd og mestring

B: De unge arbejder med at styrke- og dyrke det fællesskab, der opstår på tværs af klassetrin og aldersforskel. Dette opnås blandt andet ved at deltagerne lærer hinanden at kende gennem spørgsmål, personlige oplæg o.a.

C: De unge udvikler sig, og bliver bevidste om, at de har gennemgået en proces året igennem, hvor de – forhåbentlig – har udviklet sig både individuelt og som gruppe, i kendskabet til sig selv og hinanden

AKTIV SOMMER

Forvaltning:	Sundheds- og Kulturforvaltningen, Afdelingen for Sundhed, Fritid og Landdistrikter, Fritidsområdet
Vedtaget/indført:	Aktiv Sommer har eksisteret i 38 år, og fungerer som en permanent indsats
For hvem:	Tilbud til alle børn og unge på 3. – 10. klassetrin. I år 2017 deltog 13.726 børn og unge
Formål:	At skabe: <ul style="list-style-type: none">- En aktiv sommerferie med mange forskellige aktivitetsplatforme, som appellerer til børn og unges forskellighed- Fremvise mangfoldigheden af aktivitetsmuligheder for at få en aktiv fritid- Trivsel gennem deltagelse i interessefællesskaber med andre unge
Indsatsen:	Aktiv Sommer fungerer som et sommerferietilbud, og er et samarbejde mellem Sundheds- og Kulturforvaltningen, Skoleforvaltningen, foreningslivet og kulturelle tilbud. Indsatsen Aktiv Sommer, består af mange delindsatser bestående i et bredt udvalg af blandt andet sportslige aktiviteter, teater, madlavning, foredrag, kreative aktiviteter og udflugtsture i et forsøg på at ramme unges forskellige interesser. De unge får udleveret et rabat-fribillets hæfte inden sommerferie start, hvorved de kan gå ind og tilmelde sig de forskellige aktiviteter, som de enten selv ønsker at deltage i, eller som de på opfordring af forældre, kontaktlærer eller trivselsperson opfordres til at deltage i
Udgifter:	Der er afsat midler til Aktiv Sommer fra politisk side
Evaluering:	Arbejdsgruppen bag Aktiv Sommer afholder ét årligt evalueringsmøde i september måned

AMBULANTE FORLØB, UNGERÅDGIVNINGEN

Forvaltning:	Familie- og beskæftigelsesforvaltningen, Socialafdelingen, Center for Dag- og Døgntilbud, Ungerådgivningen
Vedtaget/indført:	Ambulante Forløb er et særskilt tilbud under Ungerådgivningen, og er en permanent indsats
For hvem:	Tilbud til unge i alderen 12-18 år, som vurderes at have behov for et målrettet individuelt samtaleforløb, og som er udredt gennem Ungerådgivningens Åben Rådgivning. Den unge kan også være henvist til forløb af myndighedsrådgiver i Familiegrupperne under Socialafdelingen i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen. Problemstillinger der hyppigst arbejdes med er lavt selvværd, selvskade, angst, mistro og konflikter i hjemmet
Formål:	At give unge en forståelse af de udfordringer, som de har, og at afklare håb og drømme for den unges fremtid. Formålet kan også bestå i nærmere afklaring af behovet for andre indsatser, hvor der for eksempel kan ske henvisning til psykiatrien
Indsatsen:	Ambulante Forløb foregår som individuelle samtaler, hvor den unge har mulighed for at modtage op til 12 samtaler. Samtalerne sker ved fagprofessionelle bestående af socialrådgivere, psykologer og en seksualvejleder, hvor der arbejdes med afsæt i kognitiv teori, systemisk teori og narrativ praksis. Gennem forløbet inddrages forældre og relevante netværkspersoner
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Ambulante Forløb er forlods finansieret/politisk finansieret
Evaluering:	Sket efter hvert forløb i kraft af handleplaner og i et samarbejde med den unge

BOBLBERG.DK

Forvaltning:	Sundheds- og Kulturforvaltningen, Afdelingen for Sundhed, Fritid og Landdistrikter, Center for Mental Sundhed
Vedtaget/indført:	Aalborg Kommune har indgået samarbejde med Boblberg.dk, som en digital indsats til kommunens borgere. Samarbejdet vurderes og fornyes årligt
For hvem:	Tilbud til alle borgere i Danmark, hvor over 100.000 borgere i alderen 11-89 år er registrerede brugere af det digitale fællesskab, som man kan få gennem Boblberg.dk. Ud af de over 100.000 borgere er cirka 8000 borgere fra Aalborg Kommune. Firmaet Boblberg.dk er udviklet i et samarbejde mellem tre kommuner, 2500 borgere fra hele landet og organisationer, som er i berøring med kultur, fritid, sundhed og arbejdet med frivillige
Formål:	Aalborg Kommunes formål med samarbejdet med Boblberg.dk er at skabe tilgængelighed for fællesskaber, gennem et digitalt mødested, hvor borgere kan møde ligesindede, og hvor det digitale mødested er afsæt for borgernes mentale og fysiske sundhed. Boblberg.dk arbejder ud fra et sundhedsfremmende perspektiv, hvor brugerinvolvering og udvikling af borgernes sundhedsressourcer er nøgleord
Indsatsen:	Boblberg.dk er en borger-til-borger portal, hvor borgere digitalt kan møde ligesindede med samme interesser, eller få inspiration til nye interesser og venskaber. Borgeren opretter en såkaldt 'bobl' som et billedligt udtryk for et opslag, hvor borgeren kan skrive hvem, eller hvad borgeren ønsker at finde. Portalen giver adgang til at se andres bobler, hvorved kontakt til andre kan etableres. Bobler der blandt andet opslås er: nye venner/veninder, nogle at tale om angst og depression med, frivilligt arbejde, madklub og fysiske aktiviteter. Boblerne går på tværs af kommunale grænser, hvor 25 kommuner lige nu har indgået et samarbejde med Boblberg.dk, hvorfor fællesskaber kan skabes på tværs ad bygrænser og kommuner
Udgifter:	Oprettelse og udmeldelse af medlemskab er gratis for unge og foreninger. Aalborg Kommune afholder udgifter for årlig licens til Boblberg.dk
Evaluering:	Der er ingen evaluering af Boblberg.dk

CHILLED

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Skoler, PPR
Vedtaget/indført:	Afviklingen af 'Chilled' forløb tilbydes fra foråret år 2018, og indgår nu som en permanent indsats i forhold til PPR's indsats for angst og ængstelige børn og unge
For hvem:	Tilbud til unge i alderen 13-17 år, og deres forældre, hvor mistrivsel, angst og ængstelighed er en del af hverdagen
Formål:	At give den unge og forældre redskaber til nye måder at tænke på, så den unge oplever trivsel og kan håndtere sin angst og ængstelighed
Indsatsen:	'Chilled' foregår på gruppebasis, hvor grupper af 6 unge er sammen. De unge modtager 10 sessioner á 2 timers varighed uden for skoletiden. Der arbejdes med afsæt i et evidensbaseret kognitivt og adfærdsterapeutisk gruppebehandlingsprogram, hvor selve indsatsen er baseret på en terapeutmanual, opgavemateriale til de unge og vejledningsmateriale til forældre. Elementerne som indsatsen består i er: kognitiv omstrukturering, gradvis omstrukturering, adfærdseksperimenter samt forældretræning. Typisk er forældre, den unge eller skolen initiativtager til behandlingen
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. PPR afholder udgifter til materialer. Transportomkostninger til sessioner afholdes af forældre
Evaluering:	Der er foretaget en større videnskabelig undersøgelse af blandt andet 'Chilled' ved Angstklinikken for børn og unge, Psykologisk Institut, Aarhus Universitet. Resultaterne heraf fremgår af artiklen: Arendt K, Thastum M, Hougaard E. Efficacy of a Danish version of the Cool Kids program: a randomized wait - list controlled trial. Volume 133, Issue 2. Acta Psychiatrica Scandinavia, 2015. I Aalborg Kommune foretages der desuden en evaluering efter hvert gennemført forløb

DE OPSØGENDE JÆGERE

Forvaltning:	Familie- og beskæftigelsesforvaltningen, Børne- og Familieafdelingen, Center for Tværfaglig Forebyggelse
Vedtaget/indført:	Indført som en permanent indsats i år 1986
For hvem:	Tilbud til unge i alderen 12-25 år, som er i risiko for at blive marginaliseret, og som kan være i periferien af et kriminelt- og/eller et misbrugsmiljø
Formål:	At stoppe selvdestruktion, at styrke den unges kontakt til netværk, at støtte den unge samt medvirke til, at den unge udvikler livskvalitet og livsmod
Indsatsen:	De Opsøgende Jægere, bestående af pædagoger og rådgivere, arbejder primært på gadeplan, hvor de opsøger og afdækker den unges behov for hjælp, gennem frivillig deltagelse fra den unge. I indsatsen arbejdes der med at skabe kontakt til den unge, så behovet for hjælp kan afdækkes, hvorved De Opsøgende Jægere hjælper og vedvarer kontakten til den unge, til relevant hjælp er fundet, hvorved den unge fastholdes i et forløb og bibeholder motivation til forandring. De Opsøgende Jægere arbejder med den unge gennem kendskab til motivations- og relationsteori, da "nøglen" til succes for indsatsen findes gennem den unges tiltro til De Opsøgende Jægers arbejde, og gennem den unges motivation til forandring
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Indsatsen er forlodsfinansieret med et rammebudget på 2,4 millioner kroner, som rummer løn, rengøring og ekstern husleje
Evaluerings:	I år 2013 indgik Det Sociale Jægerkorps i Aalborg Kommune i en evalueringsrapport fra SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. De Opsøgende Jægere er en del af Det Sociale Jægerkorps. Evalueringen blev foretaget via spørgeskema på baggrund af behandleres rapporterede oplevelser med unges udvikling i relation til blandt andet trivsel efter deres indsats. Der blev således udført en før- og eftermåling

FOREBYGGELSESKONSULENT

Forvaltning:	Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Børne- og Familieafdelingen, Center for Tværfaglig Forebyggelse
Vedtaget/indført:	Indført som en tidsbegrænset indsats, som en del af den forebyggende indsats for unge i Aalborg Kommune efter lov om Social Service § 10
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod alle unge i alderen 14-25 år
Formål:	At synliggøre hvilke forebyggende og behandlende tilbud der er for unge i Aalborg Kommune, samt sikre at sårbare og socialt udsatte unge opfanges så tidligt som muligt
Indsatsen:	Forebyggelseskonsulenten arbejder tæt sammen med formidlingsgruppen Unge Skaber Håb, som er en gruppe af 20 frivillige, omkring opsporing af de unge, som befinder sig i en sårbar og udsat position. Disse unge bliver inkluderet i sunde alternativer til fællesskab, for derved at højne muligheden for en positiv personlig udvikling. Forebyggelseskonsulenten arbejder således med at bygge bro mellem unge og de tilbud, som Aalborg Kommune udbyder til unge
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Indsatsen er forlodsfinansieret
Evaluering:	Der er ikke en egentlig evaluering af forebyggelseskonsulenten. Der føres økonomisk- og administrativt tilsyn samt fagligt/pædagogisk tilsyn i henhold til retningslinjer fra Børne- og Familieafdelingen

FORÆLDRERÅDGIVNING, UNGERÅDGIVNINGEN

Forvaltning:	Familie- og beskæftigelsesforvaltningen, Socialafdelingen, Center for Dag- og Døgntilbud, Ungerådgivningen
Vedtaget/indført:	Forælderådgivning er et særskilt tilbud under Ungerådgivningen, og er en permanent indsats
For hvem:	Tilbud til forældre til en ung i alderen 12-26 år, som oplever problemer i relation til mental sundhed
Formål:	At give råd og vejledning på de udfordringer og bekymringer, som forældrene har i relation til den unge
Indsatsen:	Forældre tilbydes én samtale, hvor forældre støttes til at løse de problemstillinger, der kan forekomme med den unge i hjemmet. Samtalerne sker ved én fagprofessionel, som kan være uddannet socialrådgiver, psykolog eller seksual vejleder
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for forældre. Forælderådgivning er forlods finansieret/politisk finansieret
Evaluering:	Sker efter hvert forløb sammen med forældrene

MIDTBYSJAKKET

Forvaltning:	Familie- og beskæftigelsesforvaltningen, Børne- og Familieafdelingen, Center for Tværfaglig Forebyggelse
Vedtaget/indført:	Indsatsen er kommunalt indført i år 2000, som en permanent indsats
For hvem:	Tilbud til unge i alderen 12-18 år, som er i uhensigtsmæssige grupperinger, hvor problemer med familie, skole og ensomhed ofte er årsag
Formål:	At indsætte med en tidlig forebyggende indsats til de unge, som har behov for støtte, hjælp og omsorg fra en ansvarlig voksen
Indsatsen:	Midtbysjakket, som er bestående af pædagoger arbejder opsøgende på gadeplan i Aalborg midtby. Der arbejdes med en tidlig forebyggende tilgang, hvor kendskab til de unges færden danner baggrund for, at Midtbysjakket kan etablere indsigt og god kontakt for en tillidsfuld relation, så de unge kan hjælpes med den rette støtte og hjælp. Al kontakt til de unge foregår gennem frivillighed fra den unge, hvor Midtbysjakket arbejder med afsæt i relationsteori
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Indsatsen er forlods finansieret med et rammebudget i år 2017 på 3,4 millioner kroner, som rummer løn, rengøring og ekstern husleje
Evaluering:	Hvert halve år udarbejdes der en statusrapport/evaluering på baggrund af afrapportering på daglig basis

PLAYMAKER

Forvaltning:	Sundheds- og Kulturforvaltningen, Afdelingen for Sundhed, Fritid og Landdistrikter, Fritidsområdet
Vedtaget/indført:	Indsatsen med Playmakere i Aalborg Kommune blev politisk indført i år 2006 med én playmaker på foreningsområdet. I år 2013 blev ordningen udbygget til at inkludere tre playmakerområder; foreninger, kultur og erhverv. Playmakerne arbejder med at opdyrke og igangsætte tilbud inden for deres respektive områder, som skal styrke samarbejdet mellem skoler/institutioner og foreninger, kultur- og erhvervsliv (herefter kaldet aktører). Playmakere er en permanent indsats, som arbejder med afsæt i den danske lovgivning for skoler og foreninger, som fremsætter, at der blandt andet skal arbejdes for at fremme trivsel hos børn og unge
For hvem:	Tilbud til aktører, som arbejder med børn og unge, men der arbejdes i høj grad med børn og unge i grundskolen
Formål:	At fungere som katalysator for samarbejdet mellem foreninger, skoler og institutioner, og være idémager, igangsætter og sparringspartner i forhold til aktiviteter, som blandt andet har til hensigt at fremme den mentale sundhed
Indsatsen:	Playmakere kan anskues som en hovedindsats for unges mentale sundhed, hvor forskellige delaktiviteter genereret af playmaker og i samarbejde med både interne og eksterne aktører, skaber trivsel hos den enkelte. Dette kunne eksempelvis være aktiviteten: 'DANS – med fokus på trivsel og social læring'. Playmakere har således kontakten til lærer/ledelse på skolerne og nøglepersoner i foreningerne, kulturinstitutioner og virksomheder med henblik på at skabe delaktiviteter med betydning for den unges mentale sundhed. Den direkte kontakt foregår således gennem aktørerne. Delaktiviteterne udvikles på baggrund af ønske fra de unge selv, gennem lærernes vurderinger, gennem aktørernes engagement, gennem playmakerens idégenerering, men kan også opstå i et afsæt af forskningsresultater fra for eksempel Syd Dansk Universitet (SDU) og Aalborg Universitet (AAU). Mange af delaktiviteterne findes på webstedet: AabenAalborg.dk
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Der er lønudgifter til de tre playmakere i Aalborg Kommune. Derfor er der i Skoleforvaltningen nedsat en pulje på 1.000.000 kroner (a. 2018), som holder deltagelsesudgiften nede for skolerne. Aalborg Kommune/NT refunderer transportudgifter for grupper under 30 personer, til skoler/institutioner, på hverdage mellem klokken 08.30-13.00
Evaluerings:	Der er ingen evaluering på indsatsen 'Playmaker', men delaktiviteterne evalueres løbende

SOMMERFERIEAKTIVITETER I LOKALE OMRÅDER

Forvaltning:	Familie- og beskæftigelsesforvaltningen, Børne- og Familieafdelingen, Center for Tværfaglig Forebyggelse
Vedtaget/indført:	Indsatsen hører under lov om dagtilbud samt serviceloven, og fungerer som en permanent indsats
For hvem:	Tilbud til alle børn og unge i alderen 3-18 år
Formål:	At skabe nye og stærke fællesskaber som kan forebygge mistrivsel
Indsatsen:	Sommerferieaktiviteter i Lokale Områder afvikles over 3-4 uger hvert år i Juli måned, og er tilrettelagt som fælles aktiviteter for de børn, unge og deres familier, som er hjemme i sommerferien. Som en del af aktiviteterne deltager boligorganisationer, børnehaver, skoler, fritidscentre og frivillige. Aktiviteterne kan bestå i kreative og fysiske aktiviteter såsom orienteringsløb og glidebane, brætspil og andre spil som fokuserer på at inspirere til leg samt sund mad og måltider. Aktiviteterne foregår på forskellige fritidsområder i Aalborg Øst, Sydøst, Sydvest og Nord
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge
Evaluerings:	Der er ikke en overordnet evaluering af indsatsen, men to af aktiviteterne i områderne måles på en række udvalgte socioøkonomiske indikatorer relateret til politiske målsætninger om øget tryghed og brud med negativ social arv, og der forelægger evidens for, at det er medvirkende til øget trivsel for børn, unge og familier

STEDET

Forvaltning:	Familie- og beskæftigelsesforvaltningen, Børne- og Familieafdelingen, Center for Tværfaglig Forebyggelse
Vedtaget/indført:	Indsatsen er kommunalt indført i år 1998, som en permanent indsats
For hvem:	Tilbud til unge i alderen 12-25 år, som befinder sig i sårbare situationer. Der kommer i gennemsnit cirka 26 unge per aften
Formål:	At skabe en forebyggende, tværfaglig og helhedsorienteret indsats, i et attraktivt, anerkendende og omsorgsfuldt miljø, som fremmer dannelse, trivsel, læring og udvikling hos den unge
Indsatsen:	STEDET er et Ungecenter, hvor der ydes anonym rådgivning og vejledning af fagprofessionelle primært bestående af pædagogisk personale. Unge der kommer i STEDET er ofte præget af social isolation, mangel på et positivt netværk, kommer fra belastede hjem, og er ofte unge som har et begyndende problem med kriminalitet og/eller misbrug. STEDET arbejder med inspiration fra et dialektisk menneskesyn og systemisk tænkning, hvor kommunikation er et væsentligt element. Også relationsteori og pædagogik er afsættet for STEDET, i forhold til at støtte de unge i deres trivsel og udvikling
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Indsatsen er forlodsfinansieret med et rammebudget på 3,7 millioner kroner, som rummer løn, rengøring og ekstern husleje
Evaluering:	Sker ad-hoc via pædagogiske- og ledelsestilsyn foretaget af Center for Tværfaglig Forebyggelse

UNG-TIL-UNG DIALOGSKABERE

Forvaltning:	Familie- og beskæftigelsesforvaltningen, Børne- og Familieafdelingen, Center for Tværfaglig Forebyggelse
Vedtaget/indført:	Indført i Oktober år 2017
For hvem:	Tilbud til alle unge i alderen 12 - 23 år
Formål:	Gennem facilitering af dialogmøder, blandt unge, er det ambitionen at fremme unges trivsel gennem demokratiske, kritiske og sociale kompetencer og herigennem understøtte udvikling af et aktivt medborgerskab
Indsatsen:	Ung-til-Ung dialogskabere består i uddannede unge, som varetager dialogforløb på typisk tre besøg, fordelt over en periode på tre til seks måneder. Dialogskaberne er frivillige unge i alderen 18 - 25 år, der faciliterer og planlægger dialogbesøgene i afsæt af den særlige pædagogiske formidlingsmetode 'Ung-til-Ung'. Metoden bygger på den særlige forståelsesramme, der opstår, når unge diskuterer et emne, de selv synes, er vigtigt, med andre unge. Den er dermed baseret på antagelsen om, at unge lytter mere til andre unge end til voksne. Dialogbesøgere foregår de steder, hvor de unge færdes; Fritidscentre, hjemstavnsforeninger og i skolen. Dialogforløbet sammensættes fra gang til gang af forskellige emner, for eksempel: identitet, fordomme og forforståelser, fællesskaber, dialog, demokrati og medborgerskab. De enkelte dialogbesøg er som udgangspunkt af to til tre timers varighed.
Udgifter:	Der er ingen egen egenbetaling for den unge. Det første år er indsatsen medfinansieret af Styrelsen for International Rekruttering og Integration
Evaluering:	I løbet af det første år, hvor indsatsen medfinansieres af Styrelsen for International Rekruttering og Integration evalueres indsatsen løbende af et eksternt firma

UNG I DAG

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Indført som en del af UngAalborg
For hvem:	Tilbud til alle unge i udkolingen i Aalborg Kommune
Formål:	At hjælpe og inspirere unge til en bedre livsduelighed gennem styrkelse af unges personlige, faglige og sociale kompetencer
Indsatsen:	Ung i Dag er et valgfag udbudt af UngAalborg. Det kan forløbe på forskellige måder. Der kan forekomme oplæg, virksomhedsbesøg og uddannelsesvejledning, som skal forberede unge til livet efter folkeskolen, og styrke deres selvtillid og selvværd
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Udgifter til tilkøb af valgfaget afholdes af den enkelte skole
Evaluering:	Der er ingen evaluering af indsatsen

ÅBEN RÅDGIVNING, UNGERÅDGIVNINGEN

Forvaltning:	Familie- og beskæftigelsesforvaltningen, Socialafdelingen, Center for Dag- og Døgntilbud, Ungerådgivningen
Vedtaget/indført:	Åben Rådgivning har eksisteret i mere end 50 år, og er en del af Ungerådgivningen
For hvem:	Tilbud til unge i alderen 12-26 år, som er i risiko for- eller som har et konkret problem i relation til mental sundhed. Åben Rådgivning møder oftest unge, som oplever tristhed, angst, identitetsproblemer og selvværdsproblemer, og årligt henvender cirka 400 unge i alderen 13-17 år sig
Formål:	Forebyggelse gennem tidlig indsats, så der er mulighed for at sætte ind inden problemer vokser sig unødigt store, og inden den unge tilkøbes psykiatrien
Indsatsen:	Åben Rådgivning foregår som individuelle samtaler, hvor den unge har mulighed for at modtage 1-4 samtaler. Samtalerne sker ved fagprofessionelle bestående af socialrådgivere, psykologer og en seksual vejleder, som arbejder med afsæt i kognitiv teori, systemisk teori og narrativ praksis. Det bestræbes, at forældre og relevante netværkspersoner for den unge inddrages, men Åben Rådgivning har ingen pligt til underrette forældre om samtaleforløb med den unge. Den unge kan møde op uden henvisning, men ofte etableres kontakten til Åben Rådgivning på opfordring fra praktiserende læge, skole eller forældre
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Åben Rådgivning er forlods finansieret/politisk finansieret
Evaluering:	Sket efter hvert forløb i kraft af handleplaner og i et samarbejde med den unge

1.3 INDSATSER FOR FAGPROFESIONELLE

COACHUDDANNELSE

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Indført som en permanent kommunal indsats i år 2013 på baggrund af manglende dialogiske værktøjer i udkolingen
For hvem:	Tilbud til ansatte ved Skoleforvaltningen, som arbejder med unge i udkolingen
Formål:	At forbedre den mentale sundhed hos unge i udkolingen
Indsatsen:	12 ansatte fra Skoleforvaltningen bliver én gang årligt tilbudt opkvalificering gennem coachuddannelse med henblik på at arbejde med at forbedre udkolingsunges mentale sundhed. Coachuddannelse består af flere moduler fordelt over fire måneder. Indsatsen er en indirekte form til trivseloptimering hos unge, og er funderet i viden om positiv psykologi og kognitiv terapi, som kvalificering af de ansatte i forhold til at arbejde med unges mentale sundhed
Udgifter:	Udgifter afholdes af Skoleforvaltningen
Evaluering:	Coachuddannelse evalueres skriftligt af hver kursist, efter endt uddannelse

NETVÆRKS MØDER FOR SKOLERNES SSP- OG TRIVSELSPERSONER

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Skoler, Skolerne
Vedtaget/indført:	Indført som en permanent styrkelse af det tværfaglige samarbejde omkring børn og unge
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod unge med for eksempel trivsels-problematikker, hvor relevante personer fra skole og eksterne samarbejdspartnere indgår i dialog herom
Formål:	At give skolernes SSP- og trivselspersoner inspiration til deres konkrete arbejde med elever ude på skolerne i Aalborg Kommune
Indsatsen:	Netværksmøderne afholdes to gange årligt, og består i aktuelle emner, som fylder i SSP- og trivselspersonernes arbejde ude på skolerne. Temaer der kunne arbejdes med til netværksmøderne er; netetik, angst, trivselsmåling, drop-out og sorg. Indholdet for netværksmøderne består dels i information og dialog, og dels af oplæg fra interne- såvel som eksterne oplægsholdere
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Udgifter til lønninger afholdes af de respektive forvaltninger
Evaluering:	Der er ingen evaluering

SAMARBEJDE MELLEM KONTAKTLÆRERE, KLUBLEDERE OG TRIVSELSPERSON FRA UNGAUC TEAM

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Vedtaget i år 2016 som en permanent indsats for at sikre vidensdeling omkring de unge, og som et led i UngAalborgs vision
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod aktører som er i berøring med unge på 7.-10. klassetrin
Formål:	At vidensdele på tværs af forvaltninger, afdelinger og aktører omkring unges mentale sundhed
Indsatsen:	Indsatsen består i vidensdeling blandt relevante aktører for at sikre, at klubledere og kontaktlærere er deltagende i blandt andet SSP-møder sammen med skolens trivselsperson. Hvis nogle af aktørerne oplever ændret adfærd eller mistrivsel hos en ung, tilbydes der forskellige understøttende aktiviteter i skoledelen og i fritidsdelen
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. UngAalborg afholder alle udgifter. I enkelte tilfælde bliver der indgået partnerskabsaftale med de involverede skoler, mod en mindre egenbetaling for skolen
Evaluering:	Der er ingen evaluering

SAMRUM – ET FÆLLES FORUM

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Skoler, PPR
Vedtaget/indført:	Indført i år 2017 som en permanent indsats fra PPR
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod børn og unge. SamRum fungerer dels som et mødeforum for skoleledelse, PPR samt trivselsperson/ressourceperson fra skolen, og dels en samarbejdsmodel som beskriver samspillet mellem skolens ressourcer, PPR og forældre
Formål:	At skabe samarbejde omkring vanskeligheder som for eksempel mistrivsel, som den unge kan opleve
Indsatsen:	SamRum afvikles cirka hver 14. dag, og danner ramme for, at problemstillinger omkring en ung, kan diskuteres. Den unges problemstilling er ofte foranlediget af forældre eller den unge selv, hvor skolen eller PPR bringer problemstillingen op i SamRum. Gennem dialog afklares det, om skolen selv kan håndtere problemstillingen, eller om PPR skal inddrages. Inddrages PPR sker det via et dialogmøde. Dialogmødet består i deltagelse fra forældre, den unge, personale fra skolen og PPR med henblik på at analysere konkrete vanskeligheder for den unge i forhold til iværksættelse af adækvat intervention. Den unge inddrages i høj grad i forhold til problemanalyse og ved udformning af en intervention. Det vurderes, at PPR gennem SamRum er i kontakt med cirka 25% af eleverne i løbet af deres skolegang
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Finansiering af medarbejderressourcer i forbindelse med møderne afholdes af skolen og PPR
Evaluerings:	SamRum er et nyt initiativ, hvorfor der ikke foreligger evalueringer endnu. SamRum opstod på baggrund af empiri indsamlet i forbindelse med udformningen af PPR's udviklingsstrategi for årene 2017-2020, og bestod i interviews med 55 skoler og PPR-personale

SELFO-TEAM

Forvaltning:	Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Socialafdelingen, Center for Dag- og Døgntilbud, Ungerådgivningen
Vedtaget/indført:	Indført som en permanent indsats i år 2016, i forbindelse med Sundhedsaftalen, for at sikre, at selvmordstruede får det mest effektive behandlingstilbud på det mindst indgribende sted. SELFO-Team er sammensat af relevante repræsentanter fra forskellige forvaltninger i Aalborg Kommune, og med tovholder funktion i Ungerådgivningen under Center for Dag- og døgntilbud i Socialafdelingen under Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen. SELFO-team medvirker til at lette det tværsektorielle samarbejde gennem tydeliggørelse af ansvarsområder mellem region og kommune, og der er indgået en samarbejdsaftale mellem Aalborg Kommune og Enhed for Selvmordsforebyggelse
For hvem:	Tilbud til fagprofessionelle som arbejder med unge under 23 år, der er selvmordstruede
Formål:	At kvalificere arbejdet med unge som er selvmordstruede, samt støtte professionelle som er i kontakt med unge
Indsatsen:	Professionelle som arbejder omkring unge, som mistrives og som er selvmordstruede kan henvende sig til SELFO-team og få råd og vejledning i relation til en konkret problemstilling. Disse professionelle kan være lærere, pædagoger, rådgivere etc., og kan arbejde på ved kommune og region. Indsatsen er præget af individualitet, da hver problemstilling er forskellig. Ofte er der et tæt samarbejde med den trivselsperson, som er på den unges skole, og desuden et tæt samarbejde med skolens psykolog. SELFO-Team har en direkte visitationsret til de tilbud som psykiatrien udbyder for selvmordstruede
Udgifter:	SELFO-team er vederlagsfrit for alle parter
Evaluering:	Indsatsen er evalueret i juni måned år 2018

TEGN PÅ MISTRIVSEL HOS UNGE

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Læring og Pædagogik, UngAalborg
Vedtaget/indført:	Indført som en tidsbegrænset indsats i år 2017 efter ønske og behov fra skolerne. Kurset/Valgfaget har endnu ikke været tilkøbt til personalet på skolerne
For hvem:	Tilbud til alle folkeskolelærere og andre relevante medarbejdere
Formål:	At hjælpe folkeskolelærere og andre relevante medarbejdere med at opnå styrkede kompetencer i arbejdet med at "spotte" unge i mistrivsel
Indsatsen:	Indsatsen foregår som et 3-timers eftermiddagskursus ved en underviser fra UngAalborg. Der undervises med afsæt i narrativ-, systemisk-, og positiv psykologi
Udgifter:	Udgifter til tilkøb af kurset afholdes af den enkelte skole
Evaluerings:	Der er ingen evaluering

TRIVSELSFORUM

Forvaltning:	Skoleforvaltningen, Afdelingen for Skoler, Skolerne
Vedtaget/indført:	Indført i år 2007 på baggrund af opprioritering af trivselsarbejdet samt behov for at knytte tværsektorielle aktører tættere sammen. Trivselsforum fungerer som en permanent indsats
For hvem:	Obligatorisk indsats rettet mod unge der er i risiko for, eller som har problematikker relateret til for eksempel mistrivsel. Indsatsen favnes af et bredt fagfællesskab
Formål:	At drøfte den unges problematikker i et tværfagligt forum med henblik på et fremtidssigte
Indsatsen:	Trivselsforum afholdes 1-2 gange månedligt á 2 timers varighed, og foregår med afsæt i den evidensbaserede metode 'Signs of Safety'. Med ved trivselsforummet er: en skolelederrepræsentant, trivselsperson, PPR, sundhedsplejerske, rådgiver fra Familiegrupperne, SSP-lærer og eventuelt den unge og forældre. Derudover kan der indkaldes både interne- og eksterne samarbejdspartnere ad-hoc. Trivselsforummet er et samlet møde, hvor en konkret ung drøftes. Drøftelserne kan omfatte; mistrivsel, misbrug, stort fravær, kriminalitet etc., hvor drøftelserne har til hensigt at afklare videre forløb for den unge. Drøftelserne kan omfatte gensidig rådgivning, forslag til undersøgelser, opgave- og ansvarsfordeling og orientering af forældre, såfremt de ikke har deltaget. Samtykke fra forældre foreligger altid forud for drøftelse af en konkret ung, såfremt forældrene ikke er deltagende ved trivselsforummet. Indsatsen er for nuværende i gang med at få "en saltvandsindsprøjtning" gennem Projekt Fællessprog, hvor hvert trivselsforum i Aalborg Kommune to gange, vil få besøg af en projektmedarbejder, som skal medvirke til, at der skabes øget tværfagligt samarbejde, og at der skabes et fælles sprog med henblik på at øge trivslen blandt skoleeleverne på Aalborg Kommunes folkeskoler
Udgifter:	Der er ingen egenbetaling for den unge. Skolerne modtager et mindre beløb til afholdelse af trivselsforum
Evaluering:	Der er foretaget evaluering i år 2010 gennem et samarbejde mellem Skoleforvaltningen og Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen. Evalueringen bestod dels af en spørgeskemaundersøgelse, og dels af en række interviews med udvalgte ledere og trivselspersoner

Bilag 2: TIDieR som systematisk kortlægningsredskab

FORSKNINGSMETODER OG AFRAPPORTERING

Bedre afrapportering af interventioner: Template for intervention description and replication (TIDieR) (Skabelon for beskrivelse og gentagelse af intervention) – checkliste og guide

Tammy C Hoffmann *associate professor of clinical epidemiology* ¹, Paul P Glasziou *director and professor of evidence based medicine* ¹, Isabelle Boutron *professor of epidemiology* ², Ruairidh Milne *professorial fellow in public health and director* ³, Rafael Perera *university lecturer in medical statistics* ⁴, David Moher *senior scientist* ⁵, Douglas G Altman *professor of statistics in medicine* ⁶, Virginia Barbour *medicine editorial director, PLOS* ⁷, Helen Macdonald *assistant editor* ⁸, Marie Johnston *emeritus professor of health psychology* ⁹, Sarah E Lamb *Kadoorie professor of trauma rehabilitation and co-director of Oxford clinical trials research unit* ¹⁰, Mary Dixon-Woods *professor of medical sociology* ¹¹, Peter McCulloch *clinical reader in surgery* ¹², Jeremy C Wyatt *leadership chair of ehealth research* ¹³, An-Wen Chan *Phelan scientist* ¹⁴, Susan Michie *professor* ¹⁵

¹Centre for Research in Evidence Based Practice, Faculty of Health Sciences and Medicine, Bond University, Queensland, Australia, 4229; ²INSERM U738, Université Paris Descartes-Sorbonne Paris Cité, Paris, France; ³Wessex Institute, University of Southampton, Southampton, UK; ⁴Department of Primary Care Health Sciences, University of Oxford, UK; ⁵Clinical Epidemiology Program, Ottawa Hospital Research Institute, Ottawa, Canada; ⁶Centre for Statistics in Medicine, University of Oxford, UK; ⁷PLOS, Brisbane, Australia; ⁸BMJ, London, UK; ⁹Institute of Applied Health Sciences, University of Aberdeen, Aberdeen, UK; ¹⁰Nuffield Department of Orthopaedics, Rheumatology and Musculoskeletal Sciences, Botnar Research Centre, University of Oxford, Oxford, UK; ¹¹Department of Health Sciences, University of Leicester, Leicester, UK; ¹²Nuffield Department of Surgical Science, University of Oxford, Oxford, UK; ¹³Leeds Institute of Health Sciences, University of Leeds, Leeds, UK; ¹⁴Women's College Research Institute, University of Toronto, Toronto, Canada; ¹⁵Centre for Outcomes Research and Effectiveness, Department of Clinical, Educational and Health Psychology, University College London, London, UK

(artiklen er oversat fra engelsk og forkortet)

Abstract

Uden en publiceret og udtømmende beskrivelse af interventioner kan klinikere og patienter ikke med sikkerhed implementere interventioner, som har vist sig at være nyttige, og andre forskere kan ikke gentage eller bygge ovenpå resultaterne. Desværre er kvaliteten af beskrivelserne af interventioner bemærkelsesværdigt ringe. For at forbedre fuldstændigheden af afrapportering og muligheden for gentagelse af interventioner har en international gruppe af eksperter og interessenter udviklet Template for Intervention Description and Replication (TIDieR) checkliste og guide. Forløbet indeholdt en gennemgang af litteraturen, for at lede efter relevante checklister og forskning, et Delphi-studie med et internationalt ekspertpanel til at bidrage til udvælgelsen af punkterne på listen, og et panelmøde.

Den resulterende 12 punkts TIDieR checkliste (indeholdende: kort navn, hvorfor, hvad (materialer), hvad (procedurer), hvem udbyder, hvordan, hvor, hvornår og hvor meget, skræddersyning, modifikationer, hvor godt (planlagt), hvor godt (aktuel)) er en udvidelse af CONSORT 2010 erklæringens punkt 5 og SPIRIT 2013 erklæringens punkt 11. Selvom

checklisten primært er til interventioner, er guiden tiltænkt alle randomiserede og ikke-randomiserede studier. Artiklen præsenterer TIDieR checkliste og guide, med forklaringer og uddybning til hvert punkt, og giver eksempler på god afrapportering.

TIDieR kan forbedre afrapporteringen af interventioner og gøre det lettere for forfattere at strukturere beskrivelserne af deres interventioner. Ydermere vil det blive lettere for reviewere og redaktører at vurdere beskrivelser og gøre det lettere for læserne at bruge informationerne.

TIDieR guide

De fleste af punkterne på TIDieR checklisten er relevante for de fleste interventioner og kan også anvendes på tilsyneladende enkle medicinske forsøg, som nogle gange er dårligt beskrevet. Hvis man betragter elementerne ved en evaluering af en intervention – population, intervention, comparison, outcome ("PICO") – kan TIDieR ses som en guide til at afrapportere intervention og kontrolgruppesammenligning (comparison) i et studie. Andre elementer såsom population, metode og resultat er dog dækket af andre checklister (CONSORT 2010 eller SPIRIT 2013 for randomiserede studier og STROBE erklæringen for alternative studiedesigns) og er ikke blevet gentaget som en del af TIDieR checklisten.

Rækkefølgen af punkterne afspejler ikke nødvendigvis rækkefølgen, som informationen skal opstilles i. Måske er det også muligt at kombinere en række punkter fra checklisten i én sætning, f.eks. kan information om hvilke materialer (punkt 3) og hvilke procedurer (punkt 4) kombineres.

Forklaring og uddybning af TIDieR checklisten

Punkterne indeholdt i checklisten er vist i tabel 1 (dansk udgave). Den originale checkliste er tilgængelig på www.equator-network.org/reporting-guidelines/tidier/.

En forklaring til hvert punkt er givet nedenfor sammen med eksempler på god afrapportering.

Punkt 1. Kort navn: Angiv navnet eller betegnelsen, som beskriver interventionen.

Eksempler:

- 1b. TREAD (TREATment of Depression with physical activity) studie.
- 1c. Sygeplejerske administrerede internetbaseret "vascular risk factor management programme" som fremmede selvstyret behandling.

Forklaring: Nøjagtighed i navnet på eller den korte beskrivelse af interventionen gør det muligt nemt at identificere interventionstypen og gør det lettere at overføre til andre rapporter om den samme intervention. Nævn navnet på interventionen (eks. 1b), hvor alle forkortelser eller akronymer forklares fuldt ud (eks. 1b), eller giv et kort udsagn om interventionen uden at uddybe (eks. 1c).

Punkt 2. Hvorfor: Beskriv ethvert rationale, teori eller mål for væsentlige elementer i interventionen. Eksempler:

- 2b. Selvstyret oral antikoagulationsbehandling kan resultere i en mere individualiseret tilgang, øget patientansvar og bedre ordinationsoverholdelse, som kan føre til forbedret regulering af antikoagulering.
- 2c. TPB [Theory of Planned Behaviour] bidrog til hypoteser om mediatorer med relation til intention og fysisk aktivitet, som interventionen var rettet mod: instrumentel og følelsesmæssig holdning, subjektive normer og opfattet kontrol over handlingen.
- 2d. Vi valgte en kile med en hældning på 5 grader, da kiler med større hældning ikke så godt kan accepteres af brugeren [referencer] og er svære at få til at passe i en almindelig sko.

Forklaring: At inkludere et rationale, en teori eller et mål, som underbygger en intervention, eller komponenterne i en kompleks intervention, kan hjælpe andre til at se, hvilke elementer der er væsentlige og ikke er valgfrie eller tilfældige. F.eks. er farven på kapslerne brugt i en farmakologisk intervention sandsynligvis en tilfældig medvirkende årsag til interventionens virkning, ikke en væsentlig årsag, og derfor er afrapportering af dette ikke nødvendigt. I nogle rapporter bruges udtrykket "aktivt stof", som henviser til de komponenter i en intervention, som specifikt kan sammenkædes med virkningen på resultaterne, således at hvis stofferne blev udeladt, ville interventionen være uden virkning. Den kendte eller formodede virkningsmekanisme af de aktive stoffer brugt i interventionen bør beskrives.

Interventioner der involverer adfærdsændring og implementering kan kræve andre typer beskrivelser, men principperne er de samme. Det kan, sammen en redegørelse for komponenterne i interventionen, også være passende at beskrive den teoretiske basis for interventionen herunder de formodede virkningsmekanismer (eks. 2b, 2c). Rationalet bag et væsentligt element i interventionen kan nogle gange være pragmatisk og relatere til, hvorvidt interventionen kan accepteres af deltagerne (eks. 2d).

Punkt 3. Hvad (materialer): Beskriv ethvert fysisk materiel eller informationsmateriale anvendt i interventionen, inklusiv det som er stillet til rådighed for deltagerne eller anvendt i udførelse af intervention eller i oplæring af udbyderne. Giv information om, hvor materialer kan findes (f.eks. online bilag, URL)
Eksempel:

- 3a. Undervisningspakken indeholdt en tegnefilm på 12 minutter ...Visningen af tegnefilmen blev suppleret med diskussioner på klassen, visning af den samme plakat som blev brugt til kontrolgruppen, uddeling af en brochure som opsummerede hovedbudskaberne i tegnefilmen, og derudover tegne- og essaykonkurrencer til at forstærke budskaberne... Tegnefilmen kan findes på NEJM.org. eller på [URL indikeret]. Før studiet blev der afholdt en særlig workshop for at instruere lærerne (for detaljer, se protokollen, som kan findes på NEJM.org.).

Forklaring: En udtømmende beskrivelse af en intervention bør beskrive, hvilket fysisk materiel og hvilke informationsmaterialer, der blev brugt som en del af interventionen (dette vil normalt ikke inkludere samtykkeerklæringer, undtagen hvis de giver instruktioner om interventionen, som ikke er givet andetsteds). Materialer er det element, som oftest mangler i beskrivelse af interventioner. Listen over materialer kan sammenlignes med "ingredienserne" til en opskrift. Listen kan omfatte materialer givet til deltagerne (eks. 3a), undervisningsmaterialer brugt til at instruere dem, som udbyder interventionen (eks. 3a), eller det kirurgiske redskab eller det anvendte lægemiddel og dets producent.

Punkt 4. Hvad (procedurer): Beskriv hver procedure, aktivitet og/eller proces anvendt i interventionen, derunder enhver muliggørende eller støttende aktivitet.
Eksempler:

- 4c... Tre træningsperioder på hver 5 min. observeret af en fysioterapeut. Den første periode bestod af 2 min. indendørs jogging, 1 min. trappegang (3 etager) og 2 min. cykling på et ergometer. Modstanden på ergometeret blev indstillet sådan, at deltagerne opnår forhøjet respirationssekvens i de 2 min. Efter den første periode foretog patienten flere lange og korte udåndinger med åbne stemmelæber, dvs. stødteknik, og hostede og rømmede derefter sekret op. Denne tømning blev udført over 1,5 min. Den anden periode bestod af 1 min. udstrækning gentaget 5 gange, efterfulgt af 1,5 min. udåndingsøvelser, som beskrevet ovenfor. Den tredje periode bestod af vedvarende hop på en lille trampolin: 2 min. hop, 2 min. hop med at kaste og gribe en

bold, og 1 min. hop mens man ramte en bold, der blev kastet. Dette blev igen efterfulgt af 1,5 min. udåndingsøvelser. Efter hele programmet var der en pause på 40 min.

- 4d. Alle ansatte i sundhedsvæsenet, som udførte ambulante konsultationer i interventionsgruppen, modtog i 6 måneder SMS'er om behandling af malariatilfælde... De vigtigste beskeder omhandlede anbefalinger fra Kenyas nationale guidelines for malaria og undervisningsmanualer.

Forklaring: Beskriv hvilke processer, aktiviteter eller procedurer, udbyderne af interventionen udførte. For at fortsætte opskriftmetaforen brugt ovenfor, vedrører dette punkt "fremgangsmåden" i en opskrift. Hvor der er tale om interventionsmaterialer ("ingredienser"), beskriver punktet, hvad der skal gøres med dem. "Procedure" kan henvise til et antal trin, der skal følges, og bliver brugt i visse discipliner, specielt kirurgi, og indeholder f.eks. præoperativ vurdering, optimering, narkosetype, og perioperativ og postoperativ sygepleje, sammen med detaljer om den faktiske kirurgiske fremgangsmåde, der blev brugt.

Punkt 5. Hvem udbyder: For hver kategori af interventions-udbyder (f.eks. psykolog, sygeplejerske), beskriv deres ekspertise, baggrund og anden specifik tilført oplæring. Eksempler:

- 5c. Terapeuterne modtog mindst én dags oplæring, specifikt til studiet, af en erfaren CBT [kognitiv adfærdsterapi] terapeut og underviser og ugentligt tilsyn af erfaren CBT tilsynsførende ved hvert center. Interventionen blev udført af 11 terapeuter på deltid ved de tre centre. Disse terapeuter var repræsentative for dem, der arbejdede ved de terapeutiske afdelinger ved NHS (det engelske sundsvæsen). 10 af terapeuterne var kvinder, med gennemsnitsalder 39,2 år (Standard Deviation (SD) 8,1), og de havde praktiseret i gennemsnit 9,7 år (SD 8,1). 9 af terapeuterne udførte 97 % af interventionerne, og for disse 9 var antallet af patienter pr. terapeut fra 13 (6 %) til 41 (18 %).
- 5d. Kort livsstilsrådgivning blev øvet med uddannede skuespillere og optaget på bånd. Behandlernes kompetenceniveau blev kontrolleret vha. "behaviour change counselling index". Kun behandlere, som levede op til den krævede standard (bestemt af intertater konsensus mellem 3 uafhængige kliniske eksperter), blev godkendt til at give kort livsstilsrådgivning i interventionen.

Forklaring: Udtrykket "interventions-udbyder" henviser til, hvem der var involveret i at udføre interventionen (f.eks. ved at udføre den på modtagerne eller ved at påtage sig bestemte opgaver). Dette er vigtigt i situationer, hvor udbyderens ekspertise og andre egenskaber kan påvirke interventionens udfald. Vigtige emner at nævne i beskrivelsen kunne være: antallet af interventions-udbydere involveret; deres professionelle baggrund (f.eks. sygeplejerske, ergoterapeut, kirurg, erfaren patient) og deres specielle kvalifikationer. Desuden hvilken ekspertise og hvilken erfaring udbydere havde brug for, og hvordan dette blev verificeret; samt detaljer om enhver form for yderligere oplæring, som udbyderne gennemgik for at kunne udføre interventionen (eks. 5c). Desuden hvorvidt de nødvendige kompetencer til at udføre interventionen blev vurderet før (eks. 5d) eller kontrolleret under studiet, og om udbydere uden de fornødne kompetencer blev udelukket (eks. 5d) eller oplært igen. Anden information om udbyderne kunne være, om de udførte interventionen som en del af deres normale arbejde, eller om de blev indhentet specielt til studiet (eks. 5c); om udbyderne fik godtgjort den tid de brugte, eller om der var andre incitamenter (hvis ja, hvilke) for at udføre interventionen som en del af studiet, og om sådanne godtgørelser og incitamenter ville være nødvendige for at gentage studiet.

Punkt 6. Hvordan: Beskriv måderne for levering af interventionen (f.eks. ansigt til ansigt eller med andre metoder, såsom internet eller telefon), og om det var individuelt eller i en gruppe. Eksempler:

- 6a... behandling... foretaget ugentligt og udført i grupper af 6-12 af...
- 6e... 3 besøg af 1 times varighed (tele-besøg) foretaget af en uddannet assistent...; deltageres daglige brug af teleterapi-udstyret monteret i hjemmet... som blev kontrolleret ugentligt af tele-behandleren; og fem telefonopkald mellem telebehandleren og patienten som et led i interventionen...

Forklaring: Præcisér om interventionen blev udført på én patient ad gangen (f.eks. kirurgisk intervention) eller på en gruppe deltagere. Hvis sidstnævnte var tilfældet, oplys da også størrelsen på gruppen (eks. 6a). Beskriv også om interventionen blev udført ved fremmøde eller f.eks. per telefon, post, e-mail, internet, DVD, kampagne i medierne osv. eller som en kombination af metoder (eks. 6e). Hvis relevant, beskriv hvem der først tog kontakt til interventionen, og om behandlingen var interaktiv eller ej, samt om ethvert andet parameter i udførelsen af interventionen, som var væsentligt eller kunne påvirke udfaldet.

Punkt 7. Hvor: Beskriv type(r) af lokalisation(er), hvor interventionen fandt sted, inklusiv enhver nødvendig infrastruktur eller relevant funktion. Eksempler:

- 7b. Kvinder blev rekrutteret fra 3 fødeklinikker på landet og én i byområde i det sydlige Malawi... tabletterne blev indtaget på klinikken under opsyn.
- 7c. ... deltagerne i... tele-behandlingsforsøg foretaget i tre socio-demografisk forskellige områder i England (på landet i Cornwall, på landet og i byen i Kent og i bydelen Newham i London), som havde fire "primary care trusts"... Deltagere i kontrolgruppen havde intet udstyr til tele-behandling opstillet i deres hjem i studieperioden. En personlig alarm eller en røgalarm hørte ikke til tele-behandlingsudstyr i forbindelse med dette studie.

Forklaring: I visse studier kan interventionen udføres på den lokalisation, hvor deltagerne blev udvalgt og/eller hvor data blev indsamlet, og detaljer om interventionen kan således allerede være inkluderet i en protokol. Hvis interventionen derimod finder sted på flere lokalisationer, skal dette også præciseres. Lokalisationen kan f.eks. være deltagerens hjem, plejehjem, skole, ambulant klinik (eks. 7b), hospital, eller en kombination af lokalisationer. Egenskaber eller omstændigheder ved lokalisationen kan være relevante for udførelsen af interventionen og bør beskrives.

Punkt 8. Hvornår og hvor meget: Beskriv antal gange interventionen blev udført og i hvilket tidsrum inklusiv antallet af sessioner, disses tidsplan og varighed, intensitet eller dosis. Eksempler:

- 8b. De modtog 5 SMS'er om dagen i de første 5 uger og derefter 3 om ugen i de næste 26 uger.
- 8c. ... træning 3 gange om ugen i 24 uger... Deltagerne startede med 15 min. træning i uge 1, øget til 40 min. i uge 8... Mellem uge 8 og uge 24 blev der gjort forsøg på at øge intensiteten mindst en gang om ugen enten ved at øge hastigheden eller hældningen på løbebåndet. Deltagere med symptomer i benene blev opfordret til at træne til grænsen for maksimale symptomer. Symptomfri patienter blev rådet til at træne på trin 12 til 14...på Borgs CR10 skala [reference].

Forklaring: Hvilken information der er nødvendig vedr. "hvornår og hvor meget" afhænger af typen af intervention. For visse interventioner vil nogle aspekter være vigtigere end andre.

F.eks. er dosis og tidsplan ofte vigtige for mange medicinske interventioner; for ikkemedicinske interventioner er "hvor meget" ofte beskrevet ved varighed og antallet af sessioner (eks. 8b, 8c). For interventioner med flere sessioner er der også brug for tidsplan for og antal af sessioner (eks. 8b); om tidsplan og/eller intensitet var fastlagt på forhånd (eks. 8b, 4c, 6a) eller om den kunne varieres, og hvis ja, efter hvilke regler (eks. 8c). Skræddersyning af interventioner til enkeltpersoner eller grupper uddybes i punkt 9 (skræddersyning).

Punkt 9. Skræddersyning: Hvis interventionen var planlagt til at være personlig, titreret eller tilpasset, beskriv hvad, hvorfor, hvornår og hvordan. Eksempler:

- 9a. Efter randomisering fulgte deltagere i interventionsgruppen et intensivt trinvist forløb med obligatoriske besøg ved egen læge i uge 6, 10, 14 og 18 med blodtrykscheck og tilpasning af behandling, hvis det var nødvendigt ifølge forudbestemte algoritmer [supplerende bilag].
- 9c. Deltagerne begyndte at træne ved 50 % af 1 RM (repetitionsmaksimum). Belastningen blev øget i løbet af de første 5 uger, indtil deltagerne løftede 80 % af deres 1 RM. Belastningen blev tilpasset efter hver månedlig 1 RM, og tilstrækkeligt i forhold til at opnå en træningsintensitet på en skala for oplevet anstrengelse fra 12 til 14.

Forklaring: I en skræddersyet intervention får alle patienter ikke den samme intervention. Interventioner kan skræddersys af flere grunde, f.eks. titrering for at opnå en passende "dosis" (eks. 9a); deltagernes præferencer, færdigheder eller behov; eller det kan være et element indeholdt i interventionen, f.eks. stigende intensitet af en øvelse (eks. 9c). Derfor bør der gives en kort begrundelse for og en guide til skræddersyning, herunder enhver variabel eller ethvert spørgeskema, der er anvendt til vurdering af deltagere (eks. 9c) i fht. efterfølgende skræddersyning. Skræddersyning kan forekomme på forskellige tidspunkter af interventionen, og forfattere skal beskrive hvert trin i beslutningen og også reglerne herfor. Hvis der bruges materialer i forhold til beslutninger eller instruktioner, f.eks. flow-charts, algoritmer eller nomogrammer for dosering, bør disse inkluderes med henvisning til referencer eller lokalisation (eks. 9a).

Punkt 10. Modifikationer: Hvis interventionen blev modificeret i løbet af studieperioden, beskriv ændringerne (hvad, hvor, hvornår og hvordan). Eksempler:

- 10a. Praktiserende læger og sygeplejesker foretog 95 % af screeningerne og de korte interventionerne i dette studie... Pga. den langsomme rekruttering stod forskerne, som udførte instruktionen i studiets fremgangsmåde, for at udføre screening og den korte intervention i 10 praksisser. De rekrutterede også 152 patienter, svarende til 5 % af deltagerne i studiet.

Forklaring: Dette punkt omhandler modifikationer i selve studiet, altså ikke individuel skræddersyning, som beskrevet i punkt 9. Uforudsete modifikationer i interventionen kan forekomme i løbet af studiet, især i pilotstudier. Hvis der modificeres, er det vigtigt at forklare, hvad, hvorfor og hvornår der blev modificeret, og hvordan den modificerede intervention adskilte sig fra den oprindelige (eks. 10a).

Punkt 11. Hvor godt (planlagt): Hvis grad af overholdelse (adherence) eller nøjagtighed af gennemførelse (fidelity) af interventionen blev vurderet, beskriv hvordan og af hvem, og beskriv eventuelle strategier, som blev anvendt til at fastholde eller forbedre nøjagtigheden. Eksempler:

- 11c. Overholdelse af behandlingen ifm. indtagelse af forsøgsmedicin blev vurderet ved patienternes selvrapportering af indtag af piller, hvorefter der blev fulgt op pr. telefon. Data blev kategoriseret som "ingen piller indtaget", "næsten ingen piller indtaget" (1-24 % af den ordinerede dosis), "nogle piller indtaget" (25-49 %), "de fleste piller indtaget" (50-74 %) eller "alle piller indtaget" (75-100 %).
- 11d. Træning vil blive udbudt i hvert af de 3 regionale centre. Alle trænere vil følge samme træningsprotokol for at sikre ensartet udførelse på alle centre. Udførelse af træningen planlægges og øves af alle trænere i fællesskab vha. rollespil og peerreview. Derudover observerer projektlederen de første to træningssessioner på hvert center og giver feedback til trænere for yderligere at standardisere træningen.

Forklaring: Nøjagtighed vedrører i hvilken grad en intervention forløb på den måde, forskerne havde planlagt, og kan påvirke om en intervention lykkes. Udtryk som anvendes til at beskrive dette begreb varierer fra disciplin til disciplin f.eks. "treatment integrity", "provider or participant adherence", "implementation fidelity".

Dette punkt - og punkt 12 - beskriver ikke kun gennemførelse af en intervention (f.eks. "hvor mange" der gennemførte interventionen eller tog medicinen), men vedrører "hvor godt" interventionen blev gennemført (f.eks. hvor mange patienter der faktisk tog medicinen/udførte øvelserne, hvor meget medicin de tog/hvor mange øvelser de udførte, og i hvor lang tid). Afhængig af typen af intervention kan nøjagtighed høre til en eller flere dele af interventionen, f.eks. oplæring af udbydere (eks. 11d), udførelse af interventionen, gennemførelse af interventionen (eks. 11c). Målemetoderne til vurdering af interventionens nøjagtighed, varierer også alt efter typen af intervention.

Punkt 12. Hvor godt (aktuel): Hvis grad af overholdelse eller nøjagtighed af gennemførelse af interventionen blev vurderet, beskriv i hvilket omfang interventionen blev leveret som planlagt. Eksempler:

- 12a. I gennemsnit (SD) deltog patienterne i 7,5 (1,9) fysioterapeutiske behandlinger. 7 patienter deltog i mindre end 4 behandlinger. Årsagerne var f.eks. udeblivelse, flytning eller nedsatte smerter. 70 % af patienterne i fysioterapigrupperne gennemførte deres hjemmeøvelser i mindst 5 af 7 uger.
- 12d. Psykologbehandlingens integritet blev målt med den Kognitive Terapeutiske Evalueringsskala [reference] for at vurdere transskriptioner af 40 online sessioner udført af patienter, som havde gennemgået mindst 5 psykologbehandling. Vha. tilfældige computergenererede tal fik hver psykolog én af disse patienter. For disse patienter blev enten behandling nummer 6 eller den næstsidste behandling vurderet af to selvstændige psykologer uddannet i CBT (kognitiv adfærdsterapi). Vurderingerne havde et gennemsnit på 31 (SD interater 9) og 32 (13) af 72.

Forklaring: Af forskellige grunde kan en intervention, eller dele af den, måske ikke udføres som det var intentionen, hvilket påvirker interventionens nøjagtighed. Hvis nøjagtigheden vurderes, bør forfattere beskrive, hvor meget den udførte intervention afveg fra den planlagte. Denne information kan hjælpe med at forklare studiets resultater, minimere fejl i fortolkningen af studiets resultater og give input til fremtidige modifikationer i interventionen. Hvis nøjagtigheden er dårlig, kan det ydermere hjælpe til at understrege, at der er brug for yderligere studier eller strategier til at forbedre nøjagtighed eller overholdelse. F.eks. kan der være visse elementer af interventionen, som deltagerne ikke bryder sig om, og det kan påvirke deres gennemførelse. Måden, hvorpå nøjagtigheden af en intervention afrapporteres, afspejler de målemetoder, som er blevet brugt til vurdering (eks. 12a, 12d), som beskrevet under punkt 11.

Konklusion

Formålet med TIDieR checkliste og guide er at hjælpe forfattere, redaktører, peer-reviewers og læsere. Nogle vil måske opfatte checklisten som endnu en tidskrævende forhindring og prøve at få publiceret i et tidsskrift, som ikke har guidelines for afrapportering. Der er meget evidens for, at kvaliteten af afrapportering i sundhedsforskning er uacceptabelt ringe. Velunderbyggede og implementerede guidelines for afrapportering gør det lettere for forlag, redaktører, peerreviewers og forfattere at beskrive, hvad der blev gjort, og hvilke resultater, der blev opnået på en fuldstændig og transparent måde. At gøre det vil hjælpe med at reducere unyttig forskning og øge forskningens potentielle indflydelse på sundhed.